

Procurement Monitoring Report Template
In view of the Member States' reporting process
under the Directives 2014/23/EU, 2014/24/EU and 2014/25/EU

Informacje ogólne

Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

Raport został przygotowany na podstawie:

- danych zawartych w ogłoszeniach opublikowanych przez polskich zamawiających w Dzienniku Urzędowym UE,
- danych zawartych w ogłoszeniach opublikowanych przez polskich zamawiających w Biuletynie Zamówień Publicznych (publikator krajowy),
- danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach przekazywanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych,
- danych zawartych w dokumentacjach przeprowadzonych kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- danych zawartych w dokumentacjach dotyczących opinii prawnych w zakresie zamówień publicznych,
- danych zawartych w dokumentacjach spraw odwoławczych i sądowych,
- informacji przekazanych przez pozostałe organy monitorujące zamówienia publiczne

I. Key quantitative indicators

Uwaga:

Ze względu na niedostępność danych za rok 2020 na Portalu otwartych danych, w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów UE, brak w tabeli niektórych informacji.

I.1. The number of procurement procedures	<ul style="list-style-type: none">• Liczba ogłoszeń o zamówieniu:<ul style="list-style-type: none">○ 2018 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 24 514; poniżej progów UE (BZP): 130 505○ 2019 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 25 167; poniżej progów UE (BZP): 117 486○ 2020 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 27 834; poniżej progów UE (BZP): 113 321 • Liczba udzielonych zamówień wynikająca z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia (w tym części):<ul style="list-style-type: none">○ 2018 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): ok. 107 000; poniżej progów UE (BZP): ok. 213 500○ 2019 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): ok. 117 800; poniżej progów UE (BZP): ok. 207 500○ 2020 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): brak danych; poniżej progów UE (BZP): ok. 192 200 • Liczba ogłoszeń o udzieleniu zamówienia:<ul style="list-style-type: none">○ 2018 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 27 085; poniżej progów UE (BZP): 123 706○ 2019 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 27 653; poniżej progów UE (BZP): 116 190○ 2020 – powyżej progów UE (Dz.Urz. UE): 28 155; poniżej progów UE (BZP): 107 495 <p>Źródła:</p> <p>Dz.Urz. UE (zamówienia powyżej progów UE): - ogłoszenia dot. zamówień o wartości powyżej progów UE: http://ted.europa.eu - liczba udzielonych zamówień: Portal otwartych danych, https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/ted-csv</p> <p>BZP (zamówienia poniżej progów UE): - ogłoszenia dot. zamówień o wartościach poniżej progów UE (od 30 000 EUR): https://bzp.uzp.gov.pl/ - liczba udzielonych zamówień: https://bzp.uzp.gov.pl/</p>
--	--

<p>I.2. The total value of procurement</p>	<p>Szacowana całkowita wartość zamówień (bez podatku od towarów i usług)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powyżej progów UE <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018: ok. 139 241 165 000 PLN ○ 2019: ok. 141 675 393 000 PLN ○ 2020: ok. 134 406 383 000 PLN • Poniżej progów UE <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018: ok. 117 227 837 000 PLN ○ 2019: ok. 107 620 656 000 PLN ○ 2020: ok. 99 091 785 000 PLN <p>Źródło: Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2018, 2019, 2020 przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.</p> <p>Metodologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na wartości powyżej progów UE składają się: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zamówienia klasyczne i sektorowe o wartościach równych lub przekraczających progi UE ○ Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartościach równych lub przekraczających progi UE • Na wartości poniżej progów UE składają: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zamówienia, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp (poniżej 30 000 EUR) ○ Zamówienia klasyczne o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp (od 30 000 EUR do progów UE) ○ Zamówienia sektorowe o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp (od 30 000 EUR do progów UE) ○ Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartościach poniżej progów UE
---	--

II. Most frequent sources of wrong application or of legal uncertainty, including possible structural or recurring problems in the application of the rules

II.1. Qualitative reporting on application of public procurement rules	
Main sources of wrong application or of legal uncertainty	<p>Problemy z właściwym stosowaniem przepisów prawa identyfikowane są w szczególności podczas prowadzonej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych działalności kontrolnej. Zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych obowiązującą w okresie objętym raportem, Prezes Urzędu wyposażony został w instrumenty niezbędne do realizacji obowiązków związanych z przestrzeganiem zasad systemu zamówień publicznych. W szczególności uprawnienia te dotyczyły przeprowadzania kontroli procesu udzielania zamówień w zakresie przewidzianym ustawą. Kontrola Prezesa Urzędu ma na celu sprawdzenie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych. Przedmiotowe regulacje wyposażały Prezesa Urzędu w dwa instrumenty kontroli, tj. kontrolę doraźną (z urzędu lub na wniosek) oraz kontrolę uprzednią zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Do wszczęcia postępowania kontrolnego przez Prezesa Urzędu niezbędne było również ustalenie czy w danym przypadku wystąpiło uzasadnione przypuszczenie naruszenia przepisów ustawy, które co najmniej mogło mieć wpływ na wynik tego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Z uwagi na kompleksowość przeprowadzanych czynności w ramach prowadzonej kontroli, stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły zarówno naruszeń, które ostatecznie zostały zakwalifikowane jako mające wpływ na wynik postępowania, jak również mające charakter wyłącznie naruszeń formalnych pozostających bez wpływu na rozstrzygnięcia podejmowane w kontrolowanym postępowaniu. Z uwagi na szerokie spektrum prowadzonych czynności kontrolnych ujawnione naruszenia dotyczyły właściwie wszystkich etapów procedury o udzielenie zamówienia publicznego, jak również zamówień o wartości przekraczającej progi unijne i zamówień podprogowych. Do najistotniejszych problemów związanych ze wstępnym etapem przygotowawczym realizowanym w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należy zaliczyć naruszenia ustawy związane z niewłaściwym przeprowadzeniem czynności szacowania wartości zamówienia publicznego w aspekcie zachowania należytej staranności przy ustalaniu łącznej wartości zamówienia, co w konsekwencji prowadziło do nieuprawnionego udzielenia zamówienia bez zastosowania trybów wskazanych w ustawie. Niewłaściwym były na tym etapie postępowania czynności związane z określeniem możliwości zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki lub prowadzenia postępowania w trybie przewidzianym dla</p>

usług społecznych bez zaistnienia przesłanek ustawowych poprzez co zamawiający naruszał zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania oraz zasadę prymatu trybów przetargowych. Na tym etapie identyfikowane były również nieprawidłowości skutkujące w następstwie stwierdzeniem naruszeń mających wpływ na wynik postępowania, które dotyczyły niezachowania zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania poprzez opisanie przedmiotu zamówienia:

- w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, nieuwzględniający wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty,
- wskazujący na konkretny produkt,
- przy pomocy wymagań, na tyle rygorystycznych, że nie było to uzasadnione potrzebami zamawiającego, a w konsekwencji prowadziło do eliminacji podmiotów zdolnych do wykonania zamówienia,
- niedopuszczając jednocześnie rozwiązań równoważnych, a tym samym obligujących wykonawcę do zastosowania produktów konkretnego producenta.

Do naruszeń występujących na etapie opracowywania zasad udzielenia danego zamówienia należy też zaliczyć naruszenia związane z określeniem warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznych lub zawodowych w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia, co w konsekwencji prowadziło do przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania. Wskazać tu można również naruszenie związane z opisaniem kryteriów oceny ofert w sposób odnoszący się do właściwości podmiotu oferującego konkretny produkt.

W obszarze czynności związanych z prowadzeniem postępowania problemy związane ze stosowaniem obowiązujących przepisów prawa dotyczyły w szczególności:

a) aspektów związanych ze sferą ogłoszeń o zamówieniu, w tym:

- zamieszczania ogłoszeń na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego przed jego publikacją w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo przed upływem 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej,
- zamieszczanie ogłoszeń o zamówieniu zawierających treść odmienną od treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia bez następczego ich sprostowania lub zmiany
- zaniechanie przekazania informacji o modyfikacji specyfikacji istotnych warunków zamówienia, które zawarte zostały w ogłoszeniu o zamówieniu
- zaniechanie wskazania w treści ogłoszenia informacji o dokumentach żądanych od wykonawcy lub podmiotów trzecich,

	<p>b) czynności podejmowanych po złożeniu ofert, w tym</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaniechanie udzielenia odpowiedzi na wnioski o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, – żądanie od wykonawców przedstawienia dokumentów, które nie były niezbędne do przeprowadzenia postępowania, – nieuprawnioną ocenę zasadności zastrzeżenia dokumentów jako tajemnicy przedsiębiorstwa i zaniechanie jej ujawnienia innym wykonawcom, – zaniechanie wezwania wykonawcy do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego spełnienie warunku udziału w postępowaniu – zaniechanie wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz udzielenie temu wykonawcy zamówienia publicznego, – zaniechanie wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień dotyczących faktycznego udziału podmiotu trzeciego w realizacji wskazanej w wykazie roboty budowlanej, – zaniechanie odrzucenia oferty, wykonawcy, który nie wykazał, że złożona przez tego wykonawcę oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej w stosunku do przedmiotu zamówienia, – bezpodstawne wykluczenie wykonawców; – bezpodstawne odrzucenie ofert. <p>Prezes Urzędu posiada również kompetencje kontrolne w zakresie prawidłowości zmian postanowień umowy zawartej w wyniku udzielenia zamówienia. W ramach tych uprawnień Prezes Urzędu stwierdzał naruszenia dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokonania w sposób niezgodny z ustawą zmian w umowie dotyczących wydłużenia terminu realizacji umowy, – zmianę zakresu świadczenia wykonawcy wynikającego z umowy, który nie był tożsamy ze zobowiązaniem wykonawcy zawartym w ofercie.
<p>Specific legal provisions (from EU or national law) which appear to raise significant problems of application</p>	<p>W latach 2018-2020 podmiotami zgłaszającymi najwięcej istotnych wątpliwości co do rozumienia i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych były jednostki samorządu terytorialnego (sektor poniżej poziomu rządowego), jednostki kontrolujące i nadzorujące proces wdrażania środków UE oraz inne podmioty – podmioty prywatne i osoby fizyczne – mające wątpliwości co do obowiązku stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych.</p> <p>Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jako organ właściwy w sprawach zamówień publicznych najwięcej zapytań otrzymał w następujących kwestiach:</p>

1. Elektronizacja zamówień publicznych

Liczne wątpliwości zarówno po stronie zamawiających jak i wykonawców dotyczyły wątpliwości związanych z praktycznymi aspektami elektronizacji zamówień publicznych. W ramach zapytań dotyczących elektronizacji zgłaszane były następujące zagadnienia problemowe:

- a) dopuszczalności stosowania skanów oferty, oświadczeń i dokumentów w postępowaniach objętych obowiązkiem elektronizacji,
- b) szyfrowania jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia oraz oferty,
- c) możliwości i zakresu stosowania elektronicznych środków komunikacji w postępowaniach, do których Dyrektywy nie mają zastosowania,
- d) składania w postępowaniu elektronicznych ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, oraz innych oświadczeń i dokumentów,
- e) możliwości i zakresu stosowania elektronicznych środków komunikacji w postępowaniach o wartościach nieprzekraczających progów unijnych,
- f) skutków prawnych niemożności odczytania przez zamawiającego ofert złożonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Identyfikacja zamawiającego

Wątpliwości dotyczące kwalifikacji jako podmiotu zobowiązanego do stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych były zgłaszane przez podmioty krajowe działające zwłaszcza w formie spółek prawa handlowego utworzonych przez podmioty publiczne. Wątpliwości te pojawiały się na tle możliwości przypisania podmiotom występującym statusu podmiotu prawa publicznego w kontekście następujących zagadnień:

- a) ponoszenia strat z prowadzonej działalności. Interpretacja pytających zmierzała w kierunku wykazania, że sam fakt ponoszenia takich strat lub sama możliwość ponoszenia takich strat, bez względu na ich ewentualną wysokość, świadczy o tym, że dane przedsiębiorstwo działa w zwykłych warunkach rynkowych i jego zakwalifikowanie do kategorii podmiotów prawa publicznego (nie działających w zwykłych warunkach rynkowych) nie miałyby uzasadnienia, a także
- b) obowiązku stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych przez takie podmioty jak: fundacje i stowarzyszenia, szczególnie jeśli otrzymywały one dofinansowanie z UE na konkretny projekt, a nie była przesądzona okoliczność ich kwalifikacji jako podmiotu prawa publicznego. Wątpliwości tych podmiotów budziła zarówno ewentualna podstawa prawna stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych, jak i skutki niezastosowania tych przepisów w przypadku, gdy dany podmiot

otrzymywał dofinansowanie ze środków UE.

3. Zamówienia sektorowe

Zagadnienia dotyczące zamówień sektorowych w latach 2018 – 2020 dotyczyły zasadniczo:

- a) identyfikacji zamawiającego jako podmiotu prawa publicznego prowadzącego działalność sektorową lub innego podmiotu prowadzącego działalność sektorową w kontekście stosowania odpowiednich przepisów z zakresu zamówień publicznych; najczęściej poruszana była kwestia czy jest zobowiązany do stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych zamawiający będący podmiotem prawa publicznego, który udziela zamówienia sektorowego, jeśli wartość zamówienia nie przekracza progów obowiązywania dyrektywy sektorowej,
- b) dopuszczalności udzielenia zamówienia wewnętrznego (in-house) stanowiącego zamówienie sektorowe,
- c) znaczenia pojęcia „wykonywanie działalności sektorowej” przez jednostki samorządu terytorialnego,
- d) problemów interpretacyjnych związanych z rozumieniem zakresu poszczególnych działalności sektorowych:
 - czy w ramach gospodarki wodnej mieści się zamówienie mające za przedmiot kanalizację deszczową,
 - czy w ramach usług transportowych – mieści się zamówienie na zaprojektowanie i wykonanie sieci autobusowej od podstaw,
 - jaki jest zakres działalności w zakresie usług pocztowych w świetle wydanej przez KE decyzji stwierdzającej częściowo konkurencyjny charakter tych usług na terenie Polski.

4. Zapytania dotyczące umów koncesji

W latach 2018-2020 kwestie problemowe dotyczące umów koncesji pojawiały się rzadko. Ujawniły się jednak dwa wątki podstawowe:

- a) rozróżnienie i identyfikacja danego świadczenia jako zamówienia publicznego lub koncesji,
- b) relacja przepisów dotyczących zamówień publicznych do przepisów koncesyjnych w kontekście dopuszczalności: wspólnego udzielania koncesji przez kilku zamawiających, modyfikacji umowy koncesji i dopuszczalności dołączania do umowy nowych zamawiających w trakcie trwania umowy koncesji, prowadzenia postępowania w celu udzielenia koncesji przez pełnomocnika.

W 2020 r. przeważająca liczba wniosków, które wpływały do Urzędu Zamówień Publicznych dotyczyła problemów związanych z udzielaniem zamówień publicznych w związku z epidemią COVID-19. Zarówno

	<p>zamawiający jak wykonawcy podnosili zagadnienia związane: z komunikacją elektroniczną w dobie zagrożenia epidemiologicznego, dostępnością dokumentów niezbędnych do weryfikacji wykonawcy w kontekście podstaw wykluczenia i spełnienia warunków udziału w postępowaniu, problemami pojawiającymi się na etapie realizacji zamówień publicznych związanych z ograniczeniami w poruszaniu się i zrywaniem łańcucha dostaw. W tym zakresie pojawiły się także wątpliwości w kontekście dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego związanych z nieprzewidywalną sytuacją, która nastąpiła w wyniku epidemii COVID-19.</p>
<p>An assessment of patterns and behaviours that are not illegal or non-compliant, but still indicate possible problems</p>	<p>Dane ze sprawozdań przekazywanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w latach 2018-2019 wskazują na utrzymującą się dominację trybu przetargu nieograniczonego w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (jest to utrzymujący się poziom blisko 90% wszystkich udzielanych zamówień). Pomimo że jest to tryb w pełni konkurencyjny zaobserwowano niski poziom zainteresowania uzyskaniem zamówienia ze strony przedsiębiorców. Średnia liczba ofert składanych w postępowaniach prowadzonych w tym trybie to 2,47 oferty w 2019 r. Może to wynikać z niechęci zamawiających do podejmowania ryzyka związanego z korzystaniem ze zróżnicowanych instrumentów oraz trybów udzielania zamówień, a także obawy przed wydłużeniem czasu udzielania zamówienia. Mimo, że kryterium najniższej ceny jako jedyne kryterium oceny ofert nie jest już powszechnie stosowane w zamówienia publicznych niepokojące jest, iż najczęściej stosowanymi kryteriami pozacenowymi są termin realizacji zamówienia i warunki gwarancji bądź rękojmi.</p> <p>W celu zwiększenia zainteresowania zamawiających zróżnicowanymi instrumentami oraz trybami, które mogą być wykorzystywane przy udzielaniu zamówień publicznych, oraz w celu zwiększenia efektywności procesu zakupowego, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych organizuje szkolenia, konferencje, seminaria, upublicznia wzorcowe dokumenty i przykłady dobrych praktyk, przygotowuje i udostępnia publikacje w zakresie zamówień publicznych. Wszystkie działania informacyjno – edukacyjne Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, adresowane do uczestników rynku zamówień publicznych, mają charakter nieodpłatny.</p>
<p>II.2 Supporting documents</p>	
<p>Please provide any available evidence of the issues identified under section II.1.</p>	<p>Wyniki przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli zamówień publicznych</p> <p>https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/kontrole-prowadzone-przez-uzp/informacje-o-wynikach-kontroli-prezesa-urzedu-postepowania-wszczete-od-28.07.2016-r</p>

	<p>Dopuszczalność „skanu oferty” w postępowaniu o zamówienie publiczne https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/pytania-i-odpowiedzi-dotyczace-nowelizacji-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-2/dopuszczalnosc-skanu-oferty-w-postepowaniu-o-zamowienie-publiczne</p> <p>Obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych przez fundacje oraz stowarzyszenia – stosowanie ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3 i 5 https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/opinie-dotyczace-ustawy-pzp/obowiazek-podmiotowy-stosowania-ustawy-pzp/obowiazek-stosowania-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-przez-fundacje-oraz-stowarzyszenia-stosowanie-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-na-podstawie-art.-3-ust.-1-pkt-3-i-5 https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0015/42144/Dzis-i-jutro-w-zamowieniach-publicznych.pdf</p> <p>Brak możliwości uzyskania dokumentu dotyczącego podstaw wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w związku z okolicznościami wywołanymi epidemią COVID-19 https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/informacje-dotyczace-zamowien-w-zwiazku-z-covid-19/brak-mozliwosci-uzyskania-dokumentu-dotyczacego-podstaw-wykluczenia-z-postepowania-o-udzielenie-zamowienia-publicznego-w-zwiazku-z-okolicznosciami-wywolanymi-epidemia-covid-19</p> <p>Komunikacja elektroniczna w dobie zagrożenia epidemicznego https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/informacje-dotyczace-zamowien-w-zwiazku-z-covid-19/komunikacja-elektroniczna-w-dobie-zagrozenia-epidemicznego</p>														
II.3. Quantitative indicators															
Indicators about the national review system	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2018 above EU thresholds</th> <th>2018 below EU thresholds</th> <th>2019 above EU thresholds</th> <th>2019 below EU thresholds</th> <th>2020 above EU thresholds</th> <th>2020 below EU thresholds</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Number of decisions</td> <td>638</td> <td>2 030</td> <td>1 991</td> <td>701</td> <td>2 404</td> <td>1 007</td> </tr> </tbody> </table>		2018 above EU thresholds	2018 below EU thresholds	2019 above EU thresholds	2019 below EU thresholds	2020 above EU thresholds	2020 below EU thresholds	Number of decisions	638	2 030	1 991	701	2 404	1 007
	2018 above EU thresholds	2018 below EU thresholds	2019 above EU thresholds	2019 below EU thresholds	2020 above EU thresholds	2020 below EU thresholds									
Number of decisions	638	2 030	1 991	701	2 404	1 007									

	Median length of the review	14	14	14	14	24	21
	Number of review decisions challenged	130	28	80	26	104	27
	Number of decisions (primarily) upheld	17	3	9	2	8	5
	Number of decisions (primarily) rejected	41	4	21	6	17	2
	Number of decisions – other	72	21	50	18	79	20

III. Prevention, detection and adequate reporting of cases of procurement fraud, corruption, conflict of interests and other serious irregularities

III.1. Qualitative reporting on fraud, corruption, conflict of interests etc.	
Describe the actions undertaken and/or mechanisms put in place to ensure compliance with the new provisions on the prevention, detection and adequate reporting of public procurement irregularities including fraud and corruption and conflicts of interests.	<p>Instytucjami współpracującymi, zaangażowanymi w zapobieganie i przeciwdziałanie nieprawidłowościom związanym z konfliktem interesów w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, oszustwom i korupcji są: Urząd Zamówień Publicznych, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne.</p> <p><u>Urząd Zamówień Publicznych</u></p> <p>Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień publicznych jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych. Zgodnie z art. 154 pkt 11 i 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, obowiązującej w okresie objętym raportem, oraz art. 469 pkt 1 obowiązującej od dnia 1 stycznia 2021 r. ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych czuwa nad przestrzeganiem zasad systemu zamówień publicznych, w szczególności dokonuje kontroli procesu udzielania zamówień w zakresie przewidzianym ustawą, oraz upowszechnia zasady etyki zawodowej osób wykonujących zadania w systemie zamówień.</p> <p>Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych przewiduje dwa instrumenty kontroli</p>

wykonywanej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych: kontrolę doraźną (z urzędu lub na wniosek) oraz kontrolę uprzednią zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Kontrola uprzednia ma charakter kontroli prewencyjnej. Pozwala wykryć naruszenia na etapie przed podpisaniem umowy, co pozwala na wydanie zaleceń doprowadzających do stanu zgodnego z prawem lub w przypadku rażących naruszeń do unieważnienia postępowania o zamówienie publiczne. Kontrola doraźna wiąże się z konsekwencjami w postaci zawiadomienia właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych, wystąpienia do sądu z wnioskiem o unieważnienie umowy, nałożeniem kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, czy zawiadomieniem innych właściwych organów. Ma ona również walor edukacyjny.

W przypadku stwierdzenia podczas prowadzonej kontroli możliwości wystąpienia nieprawidłowości w tym oszustw, korupcji, zmowy przetargowej, przestępstw, zawiadamiane są właściwe organy uprawnione do podjęcia działań wyjaśniających w tym zakresie tj. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Centralne Biuro Antykorupcyjne albo prokuratura. Obowiązek zawiadomienia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych właściwych organów o możliwości popełnienia przestępstwa wynika z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. Zgodnie z tym przepisem instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny w art. 228 – 231 przewiduje kary za popełnienie przestępstw korupcyjnych związanych z przyjmowaniem korzyści majątkowych lub osobistych w związku z pełnieniem funkcji publicznych, udzielaniem lub obietnicą udzielenia korzyści majątkowej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, udzielaniem płatnej protekcji w związku z pełnieniem takiej funkcji, oraz w związku z działaniem na szkodę interesu publicznego lub prywatnego przez funkcjonariusza publicznego przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Kary za popełnienie przestępstw korupcyjnych przewidują również przepisy art. 250a i art. 296a Kodeksu karnego w zakresie łapownictwa. Kodeks Karny zawiera jednak również regulacje uznające, że nie podlega karze sprawca przestępstwa, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział. Oszustwo czyli doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania

przedsiębranego działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jest karalne na podstawie art. 296 Kodeksu karnego.

W celu wzmocnienia efektywności realizacji ustawowych zadań wskazanych wyżej organów, w tym wzajemnego informowania się o nieprawidłowościach odnoszących się do kompetencji poszczególnych organów, zostały zawarte porozumienia o współpracy:

- pomiędzy Prezesem UZP i Prezesem UOKiK z dnia 1 września 2017 r.
<https://www.uzp.gov.pl/wydarzenia/porozumienie-o-wspolpracy-pomiedzy-uzp-i-uokik>
- pomiędzy Prezesem UZP a Szefem CBA z dnia 6 maja 2008 r.
https://edu.cba.gov.pl/DU_CBA/2008/2/25/Akt.pdf

Uchwałą nr 207 Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. został ustanowiony Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018–2020 (dalej: RPPK):

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP2018000012/O/M20180012.pdf>

Program ten realizuje obowiązek systemowego prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałania korupcji wynikający z rekomendacji Grupy Państw Przeciwko Korupcji GRECO, zaleceń Unii Europejskiej oraz Rady Europy, jak również z Konwencji Narodów Zjednoczonych Przeciwko Korupcji. Podczas jego tworzenia Centralne Biuro Antykorupcyjne kierowało się także koniecznością zachowania spójności ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). RPPK został ustanowiony w celu ukształtowania kierunków prowadzonej przez Państwo polityki antykorupcyjnej. Program ten pełnił rolę narzędzia zapewniającego elastyczne planowanie i zarządzanie działaniami legislacyjnymi, operacyjnymi, prewencyjnymi oraz edukacyjnymi, podejmowanymi przez służby i organy państwowe w obszarze przeciwdziałania przestępczości korupcyjnej.

W latach 2018-2020 Urząd Zamówień Publicznych aktywnie realizował wynikające z RPPK Zadanie nr 3 - Wzmocnienie przejrzystości i obiektywności procesu udzielania zamówień publicznych.

W związku z realizacją Zadania nr 3 zostały podjęte w szczególności następujące działania:

- a) Działanie 3.1: Uwzględnienie w sprawozdaniach Urzędu Zamówień Publicznych ujawnianych przez Urząd nieprawidłowości mogących mieć podłoże korupcyjne oraz mechanizmów prowadzących do ich powstania. W tym zakresie było przeprowadzane badanie aspektów korupcyjnych w kontrolach prowadzonych przez Prezesa UZP. Do CBA przekazywane były informacje o postępowaniach

	<p>przetargowych, w których zachodziło podejrzenie działań korupcyjnych. W Sprawozdaniach o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w latach 2018 - 2019 r. były uwzględniane informacje na temat ujawnionych nieprawidłowości w tym zakresie wraz z informacjami na temat efektów prowadzonych działań.</p> <p>b) Działanie 3.2: Wdrażanie centralnego systemu informatycznego umożliwiającego publiczny dostęp do informacji o prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. System miniPortal został udostępniony w październiku 2018 r. i zmodyfikowany w 2020 r. Umożliwia on użytkownikom korzystanie z komunikacji elektronicznej, w tym składanie ofert w toczących się postępowaniach o zamówienie publiczne. W dniu 31 marca 2020 r. podpisano umowę z wykonawcą na budowę Platformy e-Zamówienia. Prace nad Platformą podzielone zostały na 6 etapów. Działając zgodnie z harmonogramem w 2020 r. zrealizowano dwa z nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach Etapu I wykonano Projekt Techniczny (założenia rozwiązań architektonicznych) oraz wstępny projekt Portalu Dostępowego Platformy e-Zamówienia; - w ramach Etapu II zrealizowany został Moduł Tożsamości, Portal Dostępowy Platformy oraz System Obsługi Zgłoszeń. <p>c) Działanie 3.3: Wypracowanie mechanizmów umożliwiających identyfikowanie nieprawidłowości w zamówieniach wyłączonych ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w zakresie objętym art. 4 pkt 5 ustawy (zamówienia publiczne wyłączone z obowiązku stosowania ustawy ze względu na ochronę informacji niejawnych lub ochronę istotnego interesu bezpieczeństwa państwa). Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych planowane jest podjęcie działań w zakresie wypracowania w tym zakresie dobrych praktyk w zamówieniach publicznych.</p> <p>d) Działanie 3.4: Wypracowanie mechanizmów umożliwiających ograniczenie nieprawidłowości w zamówieniach wyłączonych ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w zakresie objętym art. 4 pkt 8 ustawy (zamówienia publiczne nie podlegające ustawie ze względu na ich wartość). Ponadto w II półroczu 2019 r. nastąpiła aktualizacja wzorcowego dokumentu tj. Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. Dokument został udostępniony na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.</p> <p>W ramach tego działania został również zorganizowany cykl konferencji i szkoleń, podczas których propagowana była wiedza na temat prawidłowego udzielania zamówień publicznych oraz zapobiegania nieprawidłowościom w zamówieniach publicznych.</p> <p>W kontekście podejmowania działań w kierunku ograniczania nieprawidłowości w postępowaniach,</p>
--	--

w których nie była stosowana ustawa – Prawo zamówień publicznych warto zauważyć, że zgodnie z art. 513 pkt 3 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, odwołanie przysługuje na zaniechanie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub zorganizowania konkursu na podstawie ustawy, mimo że zamawiający był do tego obowiązany. W konsekwencji rozszerzona została kognicja Krajowej Izby Odwoławczej dając uczestnikom rynku możliwość kwestionowania działań lub zaniechań zamawiającego w tym m.in. możliwość kwestionowania prawidłowości zaniechania udzielenia zamówienia na podstawie ustawy z uwagi na niższą od progów unijnych wartość zamówienia.

W zakresie zapobiegania konfliktowi interesów są przewidziane odpowiednie mechanizmy ustawowe. W art. 17 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych zostały wdrożone regulacje mające na celu zapobieganie konfliktowi interesów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Przepis ten przewiduje, że osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia podlegają wyłączeniu, jeżeli:

- 1) ubiegają się o udzielenie tego zamówienia;
- 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 3) przed upływem 3 lat od dnia wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą lub były członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia;
- 4) pozostają z wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób;
- 5) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych.

Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w formie pisemnej oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności konfliktu interesów. Przed odebraniem oświadczenia, kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Kierownik zamawiającego lub osoba,

której powierzył czynności w postępowaniu, w razie uzasadnionego podejrzenia, że pomiędzy pracownikami zamawiającego lub innymi osobami zatrudnionymi przez zamawiającego, które mają bezpośredni lub pośredni wpływ na wynik postępowania, a wykonawcami zachodzi relacja konfliktu interesów, odbiera od tych osób, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczenie w formie pisemnej w przedmiocie tych okoliczności. Przed odebraniem oświadczenia, kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu po powzięciu przez nią wiadomości o okolicznościach istnienia konfliktu interesów powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik postępowania.

Analogiczne regulacje są zawarte również w art. 56 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Ze względu na istniejący związek między zapobieganiem, wykrywaniem i wprowadzaniem działań naprawczych, organy kontroli w ramach swej aktywności prowadzą także działalność o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. W tym zakresie instytucje te współpracują ze sobą oraz z organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się przedmiotową tematyką.

W celu zapobiegania i wykrywania nieprawidłowości dotyczących zamówień publicznych, w tym oszustw i korupcji prowadzone są szkolenia dla instytucji udzielających zamówień, jak również dla instytucji kontrolujących zamówienia. Szkolenia, seminaria i konferencje dotyczą aktualnych problemów związanych z udzielaniem zamówień.

W dniu 15 maja 2019 r. zostało przeprowadzone seminarium pt. „Nieprawidłowości w procesie udzielania zamówień publicznych na podstawie doświadczeń instytucji kontrolnych” z udziałem przedstawicieli NIK, UOKiK, CBA i Komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Urząd Zamówień Publicznych i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako podmioty współpracujące w zakresie wykrywania nieprawidłowości na gruncie zamówień publicznych, w zakresie swoich kompetencji współpracują i przekazują wzajemnie informacje według kompetencji (do 30 czerwca 2020 r. informacje o zмовach przetargowych i o tym, jak je wykrywać, kogo powiadomić o podejrzeniu, że doszło do niedozwolonego porozumienia, można było uzyskać korzystając z platformy e-learningowej pod adresem www.szkoleniazmowy.uokik.gov.pl).

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Ze względu na istotne zagrożenia, jakie niesie za sobą dla funkcjonowania systemu zamówień publicznych zawieranie zmów przetargowych, ich zwalczanie uznawane jest za jeden z priorytetów działania Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w art. 6 ust. 1 pkt 7, stanowi, iż zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności m.in. na uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub ceny. Zgodnie z art. 10 i następnymi ww. ustawy w sprawach niedozwolonych porozumień, będących jednym z przejawów stosowania praktyk ograniczających konkurencję, w tym także w sprawach porozumień, które można zakwalifikować jako zmony przetargowe w rozumieniu przytoczonego przepisu, Prezes UOKiK może wydawać decyzje administracyjne, w szczególności decyzje stwierdzające daną praktykę i nakazujące jej zaniechanie.

Podstawowym źródłem informacji o naruszeniach prawa konkurencji w zakresie zamówień publicznych są zawiadomienia. Przede wszystkim są to skargi (zawiadomienia) kierowane do UOKiK przez przedsiębiorców (konkurentów, uczestników przetargu, konsumentów, uczestników rynku) bądź instytucje i urzędy państwowe oraz samorządowe.

Oprócz analizy zewnętrznych sygnałów wpływających do UOKiK, Prezes UOKiK podejmuje szereg inicjatyw własnych mających na celu wykrywanie zmów przetargowych. Między innymi prowadzi w tym celu badania rynku, które stanowią diagnozę stanu konkurencji oraz jego koncentracji. Dodatkowo, w ramach tzw. białego wywiadu, UOKiK śledzi informacje naukowe, prasowe oraz branżowe, które mogą wskazywać na występowanie nieprawidłowości na rynku.

Monitorowane przez UOKiK są także przetargi związane z wydatkowaniem środków unijnych na podstawie opracowanej przez UOKiK, we współpracy z Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii, metodologii wykrywającej sygnały świadczące o zagrożeniu wystąpienia zmony przetargowej. Urząd prowadzi działania mające na celu dalsze rozwijanie mechanizmów wykrywania symptomów zmów przetargowych – m.in. z wykorzystaniem danych udostępnianych w ramach budowanego przez Urząd Zamówień Publicznych systemu eZamówienia.

Począwszy od 2017 r. Prezes UOKiK prowadzi działania w celu usprawnienia wymiany informacji z tzw. sygnalistami. Realizowany program „Sygnalista” ma za zadanie służyć pozyskiwaniu cennych i trudnych do uzyskania w inny sposób informacji, które mogą wskazywać na podejmowanie przez przedsiębiorców

uzgodnień o antykonkurencyjnym charakterze, przy zachowaniu bezpieczeństwa i pełnej anonimowości dla osób, które je przekazują. Od grudnia 2019 r. umożliwione zostało dokonywanie zgłoszeń za pomocą specjalnej, zapewniającej pełną anonimowość, platformy internetowej dostępnej pod adresem: <https://report.whistleweb.com/pl/uokik>. Platforma ta gwarantuje zawiadamiającym najwyższą ochronę i anonimowość – uniemożliwiając (o ile sam zawiadamiający nie poda takich danych) ustalenie tożsamości czy adresu IP zawiadamiającego. Możliwe jest również nawiązanie bezpiecznej łączności pomiędzy UOKiK a zawiadamiającym – celem dalszej wymiany informacji. Oprócz powyższych działań mających na celu wykrywanie i zwalczanie zmów przetargowych Prezes UOKiK prowadzi działania edukacyjne mające na celu podniesienie wiedzy zamawiających z zakresu zmów przetargowych – m.in. poprzez udostępnianie i stałe aktualizowanie platformy internetowej zawierającej materiały szkoleniowe dotyczące powyższej tematyki.

Centralne Biuro Antykorupcyjne

Centralne Biuro Antykorupcyjne jest służbą specjalną do spraw zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także do zwalczania działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. DO zadań CBA zgodnie z właściwością rzeczową określoną w art. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w obszarze związanym z zamówieniami publicznymi należą:

1. rozpoznawanie, zapobieganie, wykrywanie i ściganie sprawców przestępstw stypizowanych w art. 305 Kodeksu karnego oraz przestępstw korupcyjnych, które mogą być w sposób podmiotowy i przedmiotowy związane z prowadzeniem w danej instytucji postępowaniami o udzielenie zamówienia (w ramach spraw operacyjnych oraz postępowań przygotowawczych),
2. ujawnianie przypadków nieprzestrzegania określonych przepisami prawa procedur udzielania zamówień publicznych – w drodze analiz przedkontrolnych i postępowań kontrolnych przez Departament Postępowań Kontrolnych CBA,
3. prowadzenie działalności analitycznej – w formie osłony antykorupcyjnej.

Ponadto CBA prowadzi szereg działań prewencyjnych, w szczególności edukacyjnych i informacyjnych, w tym poświęconych problematyce zamówień publicznych (szkolenia, publikacje, wytyczne, prowadzenie platformy e-learningowej).

CBA jest także liderem krajowej strategii antykorupcyjnej (obecnie Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020).

	<p>Szef CBA pełni funkcję Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu do Spraw Koordynowania i Monitorowania Wdrażania Programu. Jednostki organizacyjne CBA realizują szereg kluczowych działań w ramach 8 priorytetów (zadań) ww. RPPK na lata 2018-2020. Jednym z priorytetów jest wzmocnienie przejrzystości i obiektywności procesu udzielania zamówień publicznych.</p> <p>W ramach posiadanych uprawnień kontrolnych CBA sprawdza prawidłowość realizacji procedur związanych z udzielaniem zamówień publicznych prowadząc analizy przedkontrolne oraz kontrolne w instytucjach udzielających i realizujących zamówienia finansowane ze środków publicznych. W zakresie stwierdzonych mechanizmów stwarzających ryzyko wystąpienia aktywności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, CBA kieruje wystąpienia sygnałne do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, bądź właściwych ministrów.</p> <p>CBA jest również najbardziej wyspecjalizowaną instytucją w Polsce dokonującą oceny (kontroli) oświadczeń majątkowych osób pełniących funkcje publiczne. Do takich osób prawo zalicza również osoby udzielające zamówień publicznych. W sektorze publicznym są to wszelkie osoby odpowiedzialne za udzielanie zamówień publicznych w całym sektorze finansów publicznych (zarówno na wszystkich szczeblach samorządu, jak i państwowych jednostek organizacyjnych).</p> <p>Departament Analiz CBA realizuje monitoring poszczególnych procedur przetargowych inicjowanych przez wybrane podmioty, w tym w szczególności instytucje publiczne i spółki z udziałem Skarbu Państwa. Udział funkcjonariuszy CBA w takich działaniach najczęściej przybiera formę tzw. Osłony antykorupcyjnej, której podstawą są Wytoczne Prezesa Rady Ministrów z 2015 roku. Departament Analiz CBA, poza przedstawieniem Biuru Prawnemu CBA w 2018 roku na etapie rządowego procesu legislacyjnego uwag do projektu nowego Prawa zamówień publicznych, które weszło w życie w 2019 roku, nie realizuje stałego monitoringu stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych. Ewentualna analiza przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych jest związana w każdym przypadku z określonym stanem faktycznym i podmiotowo z gospodarzem danego postępowania o udzielenie zamówienia. Stałymi elementami działań osłonowych są:</p> <ol style="list-style-type: none">1. analiza ryzyka potencjalnych nieprawidłowości oraz możliwością wystąpienia konfliktu interesów,2. weryfikowanie danych dotyczących osób biorących udział w postępowaniach zakupowych, w szczególności ich historii zatrudnienia pod kątem wystąpienia konfliktu interesów,3. analiza dokumentacji sporządzonej w postępowaniu i wskazywania potencjalnych obszarów wrażliwych – ustaleń lub sformułowań mogących skutkować zarzutami wobec danego postępowania, np. o niezapewnienie konkurencyjności, manipulacji kryteriami pozacenowymi, zaniżanie wartości zamówienia czy dzielenie zamówienia,4. analiza otoczenia prawnego instytucji prowadzącej określone postępowanie i przedstawienie
--	--

	<p>rekomendacji wprowadzenia określonych procedur lub zmian już istniejących – wprowadzenie elementów paktów uczciwości, zasad zgłaszania nieprawidłowości i ochrony osób zgłaszających, zasad kontroli i wymiany informacji w procesie.</p>
<p>III.2. Supporting documents</p> <p>Please provide any available evidence on the actions/mechanisms and measures described under section III.1. above demonstrating compliance with the new provisions on the prevention, detection and adequate reporting of public procurement irregularities and conflicts of interests.</p>	<p><u>Urząd Zamówień publicznych</u></p> <p><i>Kontrole prowadzone przez Prezesa UZP:</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/kontrole-prowadzone-przez-uzp https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0012/40521/Wyniki-kontroli-2017.pdf</p> <p><i>Dobre praktyki:</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/dobre-praktyki</p> <p><i>Edukacja</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/przedswiezecia-edukacyjne</p> <p><i>Interpretacje przepisów</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow/pytania-i-odpowiedzi-dotyczace-nowelizacji-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-2/nowe-podejscie-do-badania-konfliktu-interesow</p> <p><i>Wzorcowe dokumenty</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow</p> <p><i>Publikacje</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/publikacje</p> <p><i>Orzecznictwo</i> https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/orzecznictwo</p>
<p>III.3. Quantitative indicators</p>	
<p>Quantitative assessment of collusion risks</p>	<p><u>Urząd Zamówień Publicznych</u></p>

	<p>W latach 2018 – 2020 zostało przeprowadzonych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 192 kontroli doraźnych, • 627 kontroli uprzednich obligatoryjnych, • 604 postępowania wyjaśniające. <p>W wyniku prowadzonych postępowań wyjaśniających i kontroli w roku 2019 do Centralnego Biura Antykorupcyjnego zostały przekazane dokumenty w 28 sprawach w związku z możliwością wystąpienia zachowań o charakterze korupcyjnym lub w związku z treścią podniesionych zarzutów we wnioskach o kontrolę wskazujących na możliwość wystąpienia zachowań o charakterze korupcyjnym. Jednocześnie na podstawie art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych zostały poddane analizie łącznie 43 sprawy z wniosku: prokuratury – 11 spraw, Centralnego Biura Antykorupcyjnego – 22 sprawy, policji – 10 spraw.</p> <p>Informacje o wyniku kontroli zamieszczane są na stronie internetowej www.uzp.gov.pl w zakładce Repozytorium wiedzy, Kontrole prowadzone przez Prezesa UZP.</p> <p><u>Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów</u></p> <p>W okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2020 r. Prezes UOKiK zakończył postępowania antymonopolowe wydając 21 decyzji antymonopolowych w sprawach zmów przetargowych dotyczących między innymi rynku dostaw sprzętu komputerowego i oprogramowania, usług telekomunikacyjnych, usług transportowych czy rynku wykonywania robót remontowych i budowlanych, w tym również budowy i remontów dróg.</p> <p><u>Centralne Biuro Antykorupcyjne</u></p> <p>W latach 2018-2020 CBA przeprowadziło 1 262 działania w formie czynności analityczno-informacyjnych oraz 85 kontroli stricte prawidłowości udzielania zamówień publicznych.</p> <p>W następstwie poczynionych w ich wyniku ustaleń skierowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 48 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub zawiadomień o naruszenie dyscypliny finansów publicznych do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, • 13 wystąpień do kontrolowanego lub organu nadzorującego jego działalność w sprawie
--	--

	<p>stwierdzenia w kontrolowanej jednostce naruszeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> • 111 wniosków i informacji do właściwych organów, celem podjęcia stosownych działań. <p>W 2020 roku jednostki CBA prowadziły 39 postępowań przygotowawczych, w których uwzględniono kwalifikacje z art. 305 Kodeksu karnego.</p> <p>W 2020 roku osłoną antykorupcyjną objęte było 35 przedsięwzięć, w ramach których udzielono zamówień – przy czym w niektórych przypadkach zamówień, w różnych latach, było kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt.</p>
Risk of undiscovered conflict of interest	<p>Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzi prace nad narzędziami analitycznymi służącymi do wykrywania symptomów zmów przetargowych z wykorzystaniem metod analizy statystycznej w oparciu o zagregowane informacje o realizowanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. W związku z realizowanym przez Urząd Zamówień Publicznych projektem eZamówienia – po realizacji odpowiednich etapów projektu – możliwe będzie bieżące monitorowanie znaczącej części rynku zamówień publicznych.</p> <p>Dotychczasowe działania tego rodzaju były utrudnione z uwagi na niski poziom elektronizacji zamówień publicznych – uniemożliwiający dostęp do danych o postępowaniach i ich wyniku w sposób pozwalający na ich zautomatyzowane przetwarzanie.</p>

IV. Level of SMEs' participation in public procurement

SMEs are defined in the Commission Recommendation (2003/361/EC) as having less than 250 persons employed and an annual turnover of up to EUR 50 million or a balance sheet total of no more than EUR 43 million. Further information is available at http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en.

Uwaga:

Ze względu na niedostępność na Portalu otwartych danych, informacji dotyczących roku 2020, w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów UE, niektóre dane w tabeli nie mogły być uzupełnione.

IV.1. Qualitative reporting on SME participation	
New developments	Podstawowym dokumentem rządowym inicjującym wprowadzenia zmian legislacyjnych wspierających

małe i średnie przedsiębiorstwa w zakresie ich udziału w zamówieniach publicznych jest Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) z roku 2017 (<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20170000260/O/M20170260.pdf>).

Strategia zakłada wprowadzanie poprawy otoczenia prawnego, w którym funkcjonują przedsiębiorcy oraz opracowanie rozwiązań legislacyjnych zmierzających do poprawy warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, m.in. sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej, a także przyjęła założenie zastąpienia dotychczas obowiązującej ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych nowym aktem prawnym kompleksowo regulującym zamówienia publiczne. W Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zostało wskazane, że zamówienia publiczne są jednym z obszarów, których usprawnienie może przyczynić się do zapewnienia stałego wzrostu gospodarczego kraju poprzez prowadzenie zrównoważonej polityki gospodarczej sprzyjającej zapobieganiu wykluczeniu społecznemu i gospodarczemu. W tym celu zostały podjęte działania legislacyjne mające na celu zwiększenie efektywności zamówień publicznych, przy uwzględnieniu roli zamówień publicznych w kształtowaniu polityki państwa oraz potrzeby wsparcia rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, a także innowacyjnych, nowoczesnych produktów i usług. Wstępna ocena kwestii wymagających poprawy a także propozycje rozwiązań legislacyjnych zostały sformułowane w dokumencie programowym z czerwca 2018 r. opracowanym przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii oraz Urząd Zamówień Publicznych – Koncepcja nowego Prawa Zamówień Publicznych

(https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0029/36875/Koncepcja_nowego_prawa_zamowien_publicznych.pdf).

W dokumencie tym zostały ujęte m.in. propozycje rozwiązań mających na celu zwiększenie udziału małych i średnich przedsiębiorstw w rynku zamówień publicznych. Propozycje te znalazły następnie swój wyraz w rozwiązaniach legislacyjnych przyjętych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. i zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 24 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Nowa ustawa - Prawo zamówień publicznych kompleksowo implementuje do porządku krajowego przepisy dyrektyw 2014/24/UE i 2014/25/UE, w tym w zakresie rozwiązań sprzyjających MŚP jak: odstąpienie od zasady żądania dokumentów od wszystkich wykonawców i zastąpienie jej zasadą składania oświadczeń wstępnych, nowe ograniczenia w stawianiu warunków udziału w postępowaniu, nowe rozwiązania w zakresie podmiotów trzecich i podwykonawstwa, zasady self-cleaningu oraz preferencji dokonywania podziału zamówień na części. W nowej ustawie - Prawo zamówień publicznych zostały wdrożone ponadto szczególne rozwiązania oparte na Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz

	<p>wynikające Koncepcji nowego Prawa Zamówień Publicznych mające na celu zwiększenie udziału MŚP w dostępie do zamówień publicznych. Do rozwiązań tych należy w szczególności: zwiększenie roli zaliczek i częściowych płatności w zapłacie za wykonanie zamówienia, w tym obowiązek zapłaty wynagrodzenia w częściach po wykonaniu części umowy lub udzielania zaliczki na poczet wykonania zamówienia w przypadku umów zawieranych na okres dłuższy niż 12 miesięcy; zniesienie obowiązku wnoszenia wadium i obniżenie jego maksymalnej wysokości, ograniczenia w zakresie obowiązku żądania przez zamawiającego dokumentów od wykonawców, a także poszerzenie możliwości pozasądowego rozpatrywania sporów i mediacji w związku z realizacją umów w sprawach zamówień publicznych. Działania w kierunku zwiększania dostępu MŚP i start-upów do zamówień publicznych są podejmowane w następujących obszarach:</p> <p>1) upowszechnianie opinii i poradników stronach internetowych UZP:</p> <ul style="list-style-type: none"> – https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/interpretacja-przepisow – https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/publikacje/inne-publikacje-uzp – https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/dobre-praktyki/govtech-polska/govtech-polska-rekrutuje-sektor-publiczny <p>2) szkolenia, konferencje i wykłady, z których materiały i prezentacje są również udostępniane na stronie internetowej UZP</p> <ul style="list-style-type: none"> – https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/przedswiezecia-edukacyjne/konferencje,-seminaria
<p>IV.2. Quantitative indicators</p>	
<p>Please provide, when available, any quantitative data (statistics, etc.) regarding SMEs' participation in public procurement</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zamówienia o wartościach powyżej progów unijnych <ul style="list-style-type: none"> ○ Oferty złożone przez wykonawców z sektora MŚP <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: liczba: ok. 111 900 (66%) ▪ 2019: liczba: ok. 129 000 (66%) ▪ 2020: liczba: brak danych ○ Zamówienia (w tym części) udzielone wykonawcom z sektora MŚP <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: liczba: ok. 69 400; wartość: ok. 55 838 031 000 PLN ▪ 2019: liczba: ok. 75 200; wartość: ok. 67 315 399 000 PLN ▪ 2020: liczba: brak danych; wartość: ok. 65 373 679 000 PLN ○ Odsetek procedur, w których wskazano, że zamówienie podzielone jest na części <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: ok. 47% ▪ 2019: ok. 46%

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2020: brak danych <ul style="list-style-type: none"> • Zamówienia o wartościach poniżej progów unijnych (od 30 000 EUR) <ul style="list-style-type: none"> ○ Oferty złożone przez wykonawców z sektora MŚP <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: liczba: ok. 366 400 (80%) ▪ 2019: liczba: ok. 406 300 (82%) ▪ 2020: liczba: ok. 421 500 (83%) ○ Zamówienia (w tym części) udzielone wykonawcom z sektora MŚP <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: liczba: ok. 169 400 (81%) ▪ 2019: liczba: ok. 168 500 (82%) ▪ 2020: liczba: ok. 154 800 (81%) ○ Odsetek procedur, w których wskazano, że zamówienie podzielone jest na części <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2018: ok. 27% ▪ 2019: ok. 27% ▪ 2020: ok. 28% <p>Źródła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TED: http://ted.europa.eu - Portal otwartych danych: https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/ted-csv - BZP: https://bzp.uzp.gov.pl/ - Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2018, 2019, 2020 przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.
--	---

V. Information on the practical implementation of national strategic procurement

V.1 Green procurement ('GPP')	Green Public Procurement ('GPP') is defined as "a process whereby public authorities seek to procure goods,
--------------------------------------	---

	<p>services and works with a reduced environmental impact throughout their life cycle when compared to goods, services and works with the same primary function that would otherwise be procured."¹ A voluntary target of 50 % GPP per Member State in number and value of relevant procedures was proposed by the Commission and welcomed by the Council in 2008.</p>
<p>V.1.1 Qualitative reporting</p>	
<p>Key challenges encountered</p>	<p>Realizacja zielonych zamówień publicznych uzależniona jest, co do zasady, od decyzji zamawiających i ich woli uwzględniania aspektów środowiskowych w ramach różnych elementów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Z pewnymi wyjątkami, ustawa Prawo zamówień publicznych z 2004 r. nie nakłada na zamawiających obowiązku uwzględniania aspektów środowiskowych w ramach zamówień publicznych. Rozwiązania te mają co do zasady charakter fakultatywny.</p> <p>Jednym z czynników wpływających na niższe zainteresowanie zamawiających uwzględnianiem aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych jest brak specjalistycznej wiedzy osób odpowiedzialnych za przygotowanie postępowania w zakresie ekologicznych rozwiązań cechujących grupę produktową objętą zamówieniem. Zamawiający wskazują przy tym również na brak doświadczenia w ujmowaniu czynników okołośrodowiskowych w ramach poszczególnych elementów postępowania o udzielenie zamówienia.</p> <p>Zamawiający wśród powodów wpływających na to, że rezygnują ze stosowania zielonych zamówień wskazują także obawy przed nieprawidłowym zastosowaniem prośrodowiskowych rozwiązań w postępowaniu o udzielenie zamówienia, co mogłoby skutkować zarzutem naruszenia przepisów ustawy Pzp ze strony wykonawców ubiegających się o zamówienie i wykorzystaniem przez nich środka ochrony prawnej (tj. odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej). W praktyce wpłynęłoby to na wydłużenie postępowania o udzielenie zamówienia.</p> <p>Brak stosowania aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych może również po części wynikać z obawy zamawiających przez zarzutami ze strony instytucji kontrolnych, kontruujących wydatkowanie funduszy publicznych pod kątem celowości, rzetelności i gospodarności.</p> <p>Kolejną barierą w stosowaniu aspektów środowiskowych w zamówieniach, którą wskazują osoby przygotowujące postępowania o udzielenie zamówienia, jest niechęć ze strony przełożonych, odpowiedzialnych za koordynowanie postępowań o udzielenie zamówienia w jednostce, do podejmowania działań niestandardowych, różniących się od dotychczasowej praktyki.</p>

¹ Commission Communication (COM (2008) 400) "Public procurement for a better environment".

	<p>Istotnym wyzwaniem w promowaniu zielonych zamówień publicznych jest zatem działanie na rzecz zwiększenia świadomości instytucji zamawiających w zakresie potrzeby uwzględniania aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych oraz zwiększenia ich gotowości do podejmowania działań niestandardowych, uwzględniających realizację za pomocą zamówień publicznych również celów dodatkowych, takich jak ochrona środowiska naturalnego.</p> <p>Z tego względu, Urząd Zamówień Publicznych przewidział w ramach realizacji „Krajowego Planu Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020” szereg działań informacyjno-szkoleniowych oraz publikacji służących popularyzacji możliwości uwzględniania aspektów środowiskowych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Działania te skierowano do przedstawicieli instytucji zamawiających (zarówno osób odpowiedzialnych za prowadzenie postępowań, jak i osób uprawnionych do podejmowania decyzji w danej jednostce), przedstawicieli instytucji kontrolnych oraz funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego.</p> <p>Dodatkowo, 26.04.2019 r. Urząd Zamówień Publicznych podpisał z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Porozumienie na rzecz współpracy w obszarze zielonych zamówień publicznych. Porozumienie przewiduje opracowanie rozwiązań i narzędzi wspierających instytucje i podmioty zamawiające w stosowaniu rozwiązań prośrodowiskowych w ramach prowadzonych postępowań przetargowych oraz zapewnienie przez instytucje sygnatariuszy wzajemnego wsparcia w prowadzonych działaniach edukacyjnych obejmujących tematykę zielonych zamówień publicznych. Zaplanowane inicjatywy objęły m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie materiału dot. analizy inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko, a następnie na tej podstawie wytworzenie interaktywnej mapy wpływu budynku na środowisko zawierającej praktyczne wskazówki dla zamawiających, • przygotowanie materiału wyjaśniającego dotyczącego stosowania kryterium kosztowego opartego na LCC w budownictwie
<p>V.1.2. Supporting documents</p>	
<p>Please report any available evidence or supporting document for point V.1, illustrating the measures, achievements or challenges faced, relating to the use of green public procurement.</p>	<p>Opracowany przez Urząd Zamówień Publicznych dokument pn. „Krajowy Plan Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020” został przyjęty w dniu 7 kwietnia 2017 r. Celem dokumentu jest dalsza popularyzacja możliwości uwzględniania aspektów środowiskowych oraz społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.</p> <p>Krajowy Plan Działań określa działania Urzędu Zamówień Publicznych, których realizację zaplanowano na lata 2017-2020, harmonogram ich realizacji oraz wskaźniki, które zostaną wykorzystane w celu monitorowania postępów i</p>

	<p>efektów realizacji tych działań. W dokumencie wskazano obowiązujące podstawy prawa unijnego i krajowego z zakresu zielonych zamówień publicznych, a także przytoczono obowiązujące regulacje powiązane z promowaną tematyką. Dokument koncentruje się na działaniach informacyjno-szkoleniowych. Nie nakłada na zamawiających żadnych obowiązków co do sposobu prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.</p> <p>W Krajowym Planie Działań przytoczona została definicja zielonych zamówień publicznych, którą Komisja Europejska określiła w Komunikacie KE - Zamówienia publiczne na rzecz poprawy stanu środowiska [KOM (2008) 400].</p> <p>Działania przewidziane do realizacji w ramach <i>Krajowego Planu Działań na lata 2017-2020</i> mają na celu m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wiedzy wśród zamawiających, instytucji kontrolnych (Najwyższa Izba Kontroli, Regionalne Izby Obrachunkowe) i pracowników Centralnego Biura Antykorupcyjnego w zakresie przewidzianych ustawą Prawo zamówień publicznych instrumentów prawnych umożliwiających uwzględnienie w zamówieniach publicznych kwestii środowiskowych oraz sposobu prawidłowego ich zastosowania; • podniesienie poziomu zielonych zamówień publicznych. <p>Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji celów Krajowego Planu Działań obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział zielonych zamówień publicznych w całkowitej liczbie zamówień publicznych udzielonych przez polskich zamawiających w danym roku — 25 % (docelowy poziom w 2020 r.) • liczba przedstawicieli instytucji zamawiających, instytucji kontrolnych (NIK, RIO) oraz pracowników CBA, którzy wzięli udział w konferencjach poświęconych zielonym zamówieniom publicznym – 765 osób (docelowy poziom w 2020 r.) • liczba pracowników instytucji zamawiających odpowiedzialnych za przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz za udzielanie zamówień publicznych w tych instytucjach, którzy zostali przeszkoleni w zakresie zielonych zamówień publicznych – 560 uczestników (docelowy poziom w 2020 r.) • liczba pracowników instytucji kontrolnych (NIK, RIO) oraz pracowników CBA którzy zostali przeszkoleni w zakresie zielonych zamówień publicznych – 70 (docelowy poziom w 2020 r.) <p>Na szczeblu krajowym, podstawowym aktem regulującym proces udzielania zamówień publicznych jest ustawa Prawo zamówień publicznych. Do końca 2020 r. obowiązywała ustawa Prawo zamówień publicznych z 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm.) Przepisy ustawy przewidywały szereg rozwiązań umożliwiających uwzględnianie aspektów środowiskowych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obligatoryjne podstawy wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu, w tym w szczególności: skazanie za przestępstwa przeciwko środowisku,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • fakultatywne przesłanki wykluczenia wykonawców z postępowania przetargowego w przypadku prawomocnego skazania za wykroczenie przeciwko środowisku, naruszenia obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska stwierdzonego prawomocną decyzją administracyjną, • możliwość bezpośredniego zastosowania oznakowania (w tym oznakowania ekologicznego) w ramach opisu przedmiotu zamówienia, kryteriów oceny ofert lub warunków realizacji zamówienia, • środowiskowe kryteria oceny ofert, które mogą odnosić się do wszystkich etapów cyklu życia przedmiotu zamówienia, • możliwość określenia aspektów środowiskowych w wymaganiach związanych z realizacją zamówienia. <p>Poza ustawą Prawo zamówień publicznych, którą należy postrzegać jako ustawę o charakterze proceduralnym, należy również wskazać inne akty prawa krajowego, które nakładają na zamawiających pewne obowiązki wpływając przy tym na sposób prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W tym kontekście należy wskazać m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. poz. 559), które stanowi akt wykonawczy do ustawy Prawo zamówień publicznych, transponowało do prawa krajowego przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego². Rozporządzenie nakłada na zamawiających obowiązek stosowania w zamówieniach publicznych na zakup pojazdów samochodowych środowiskowych kryteriów oceny ofert, do których zalicza się zużycie energii, emisję dwutlenku węgla oraz emisje zanieczyszczeń (tj. tlenku azotu, cząstek stałych oraz węglowodorów). Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do zamówień publicznych na zakup pojazdów samochodowych kategorii M i N, jeżeli w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określono wymogi techniczne pojazdu dotyczące ww. czynników. b) Ustawę z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 264, 284, 2127) transponowała do krajowego ustawodawstwa przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz
--	--

² Dz. Urz. UE L 120 z 15.5.2009 r., str. 5 (rozporządzenie nie obejmuje regulacji wprowadzonych **dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1161 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniającą dyrektywę 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego**. Przedmiotowa dyrektywa zostanie z kolei transponowana przepisami ustawy nowelizującej ustawę z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – proces legislacyjny w toku.

	<p>uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE. Ustawa naklada na jednostki sektora publicznego obowiazek podjecia okreslonych dzialan w zakresie efektywnosci energetycznej, co w praktyce przeklada sie na udzielane przez nich zamowienia publiczne.</p> <p>Ustawa utrzymala w mocy regulacje z poprzedniego stanu prawnego³, zobowiazujace jednostki sektora publicznego do stosowania, w ramach realizacji swoich zadani, co najmniej jednego ze srodkow poprawy efektywnosci energetycznej, do ktorych zalicza sie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja i finansowanie przedsiwzięcia słužącego poprawie efektywnosci energetycznej; • nabycie urzadzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujacych sie niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji albo ich wymiane lub modernizacje; • realizacja przedsiwzięcia termo modernizacyjnego; • wdrazanie systemu zarzadzania srodowiskowego potwierdzone uzyskaniem wpisu do rejestru EMAS; • realizacja przedsiwzięć niskoemisyjnych, o ktorych mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków <p>Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywnosci energetycznej zobowiazuje organy wladzy publicznej (w tym m.in. organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały) do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabywania efektywnych energetycznie produktów lub • zlecania usług, ktorych wykonanie związane jest ze zużyciem energii, • nabywania lub wynajmowania efektywnych energetycznie budynków lub ich części, które spełniają co najmniej wymagania minimalne w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w <i>Rozporządzeniu ws. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie</i>⁴, lub • w użytkowanych budynkach należących do Skarbu Państwa poddawanych przebudowie, zapewnienia
--	---

³ Wprowadzone ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. 2011 nr 94 poz. 551), która transponowała do krajowego ustawodawstwa Dyrektywę 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. WE L 114 z 27.4.2006 r., str. 64, z późn. zm.)

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r., poz. 1065).

	<p>wypełnienia zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej, które określają zakres i rodzaj robót budowlano-instalacyjnych poprawiających charakterystykę energetyczną budynku lub części budynku⁵, lub</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowania innych środków poprawy efektywności energetycznej w zakresie charakterystyki energetycznej budynków. <p>Zobowiązanie organów władzy publicznej do podjęcia określonych działań służących poprawie efektywności energetycznej stosuje się do zamówień publicznych na dostawy, usługi lub roboty budowlane, których wartość jest równa lub przewyższa unijne kwoty progowe.</p> <p>Ustawa doprecyzowuje również wymogi stawiane produktom nabywanym przez organy władzy publicznej. Muszą one odpowiadać następującym parametrom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla produktów wykorzystujących energię - kryterium zaliczania do najwyższej klasy efektywności energetycznej potwierdzone odpowiednią etykietą • dla produktów wykorzystujących energię nieobjętych etykietami energetycznymi - wymagania w zakresie poziomów referencyjnych efektywności energetycznej ustalone na podstawie rozporządzeń Komisji UE, w których określono wymogi dotyczące ekoprojektu na mocy dyrektywy 2009/125/WE • dla biurowego sprzętu komputerowego - wymogi efektywności energetycznej co najmniej odpowiadające wymaganiom w ramach programu Energy Star, • dla opon - kryterium posiadania najwyższej klasy efektywności paliwowej <p>– jeżeli zostanie zachowana zgodność z kryteriami opłacalności i technicznej przydatności oraz będzie to ekonomicznie uzasadnione.</p> <p>Wymogi w zakresie charakterystyki energetycznej dotyczą nie tylko produktów nabywanych przez organy władzy publicznej, ale również produktów wykorzystywanych na potrzeby realizacji zamówienia. Udzielając zamówienia publicznego, którego przedmiotem są usługi, organy władzy publicznej zobowiązują wykonawcę tej usługi do stosowania efektywnych energetycznie produktów, o ile na potrzeby realizacji usługi wykonawcy nabyli oni nowe produkty.</p> <p>Na szczeblu krajowym nie wypracowano jednolitych kryteriów środowiskowych dla określonych grup produktowych. Urząd Zamówień Publicznych w ramach organizowanych wydarzeń oraz zamieszczanych na stronie internetowej UZP treści informacyjnych (https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-</p>
--	---

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 376).

[publiczne/zielone-zamowienia](#)) popularyzuje natomiast zestaw unijnych kryteriów środowiskowych (EU GPP criteria), wskazując przykładowe kryteria środowiskowe dla wybranych grup produktów oraz dostępne środki dowodowe na potwierdzenie spełniania przez oferowane produkty wskazanych wymagań. W ramach działań realizowanych w oparciu o Krajowy Plan Działań, Urząd Zamówień Publicznych popularyzuje również unijne oznakowanie ekologiczne Ecolabel oraz krajowe oznakowania ekologiczne typu I wg norm ISO (np. znak ekologiczny – EKO) certyfikujące produkty o wysokich standardach środowiskowych wskazując przy tym sposoby ich wykorzystania w zamówieniach publicznych, a także zwiększa wiedzę uczestników rynku zamówień publicznych w zakresie systemów zarządzania środowiskowego (w tym EMAS, ISO 14001) oraz możliwości ich zastosowania w ramach zamówień publicznych (w tym w ramach warunków udziału w postępowaniu dotyczących zdolności technicznej lub zawodowej).

W latach 2018-2020, w ramach realizacji działań określonych w Krajowym Planie Działań:

- zorganizowano 3 konferencje poświęcone zielonym zamówieniom publicznym:
 - 14.06.2018 r. – XII Konferencja – Zielone zamówienia publiczne
(<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/przedsiewzicia-edukacyjne/konferencje,-seminaria/przedsiewzicia-dotyczace-zrownowazonych-zamowien-publicznych/xii-konferencja-zielone-zamowienia-publiczne>)
 - 22.11.2018 r. XIII Konferencja - Zielone zamówienia publiczne pn. "Ochrona powietrza a zamówienia publiczne"
(<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/przedsiewzicia-edukacyjne/konferencje,-seminaria/przedsiewzicia-dotyczace-zrownowazonych-zamowien-publicznych/xiii-konferencja-zielone-zamowienia-publiczne-pn.-ochrona-powietrza-a-zamowienia-publiczne>)
 - 21.11.2019 r. XIV KONFERENCJA - ZIELONE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE pn. „Efektywność energetyczna a zamówienia publiczne”
(<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/przedsiewzicia-edukacyjne/konferencje,-seminaria/przedsiewzicia-dotyczace-zrownowazonych-zamowien-publicznych/xiv-konferencja-zielone-zamowienia-publiczne>)
- zorganizowano 8 szkoleń z zielonych zamówień publicznych;
- przygotowano i opublikowano (w formie papierowej i/lub elektronicznej) następujące opracowania i materiały:
 - **Publikacje i opracowania UZP:**
[Przykładowe społeczne i środowiskowe kryteria oceny ofert w zamówieniach publicznych](#) (UZP, 2018 r.)
[Dobre praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych.](#) (Wyd. 2018 r.)
[Oznakowania ekologiczne - opracowanie zbiorcze](#) (UZP, 2018 r.)

	<p>Ustawodawstwo powiązane z zielonymi zamówieniami publicznymi - opracowanie zbiorcze (UZP, 2020 r.) Dobre praktyki z zakresu zielonych zamówień publicznych - opracowanie zbiorcze (UZP, 2018 r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Opracowania na zlecenie UZP: Analiza inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko (2020 r.) Stosowanie kryterium kosztu opartego na LCC z zastosowaniem metody kalkulacji kosztów cyklu życia dla budynków (2019 r.) ○ Opracowanie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z UZP: Przewodnik po rynku produktów ekologicznych - Poradnik dla zamawiającego (2018 r.) ○ PL wersja (opracowana przez UZP) kalkulatorów LCC opracowanych na zlecenie Komisji Europejskiej (2019 r.) <ul style="list-style-type: none"> • Poradnik dla użytkownika - komputery i monitory • Narzędzie LCC - komputery i monitory • Poradnik dla użytkownika - oświetlenie do wnętrza • Narzędzie LCC - oświetlenie do wnętrza • Poradnik dla użytkownika - oświetlenie zewnętrzne • Narzędzie LCC - oświetlenie zewnętrzne • Poradnik dla użytkownika - urządzenia do przetwarzania obrazu • Narzędzie LCC - urządzenia do przetwarzania obrazu
<p>V.1.3. Quantitative indicators</p>	
<p>Please provide, when available, any quantitative data (statistics, etc.) illustrating the achievements and challenges identified under section V.1.1 above. To the extent possible, these indicators should be further grouped by type of legal problem.</p>	<p>Od 2016 r. (w związku wprowadzeniem nowego wzoru rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach) analiza poziomu zielonych zamówień publicznych prowadzona jest w oparciu o informacje uzyskane przez Urząd Zamówień Publicznych w ramach rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach, przekazywanych przez zamawiających na podstawie art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych z 2004 r. Dzięki temu Urząd dysponuje kompleksowymi danymi statystycznymi, umożliwiającymi dokonanie oceny poziomu uwzględniania aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych w Polsce.</p> <p>Zamawiający, zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdań rocznych o udzielonych zamówieniach [na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038)], zawierają</p>

szczegółową informację o udzielonych zamówieniach uwzględniających aspekty środowiskowe w części IX formularza rocznego sprawozdania (*Zamówienia, do których stosuje się przepisy ustawy, uwzględniające aspekty środowiskowe i innowacyjne*).

Zamawiający wskazują w rocznym sprawozdaniu informację o postępowaniach zakończonych udzieleniem zamówienia publicznego, w których zastosowali:

- odwołanie do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu,
- odwołanie do aspektów środowiskowych w ramach wymogów związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp,
- odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi,
- odwołanie w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi,
- zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp,
- odwołanie w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia.

Dane dotyczące zamówień o wartościach powyżej progów UE:

1. Odwołanie do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu:
 - 2018
 - Liczba procedur: 41
 - Wartość udzielonych zamówień: 216 799 400 PLN
 - 2019
 - Liczba procedur: 66
 - Wartość udzielonych zamówień: 1 551 998 200 PLN
 - 2020
 - Liczba procedur: 57
 - Wartość udzielonych zamówień: 599 492 600 PLN
2. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp:
 - 2018
 - Liczba procedur: 264

	<ul style="list-style-type: none"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wartość udzielonych zamówień: 7 214 866 500 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 269 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 4 407 214 800 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 275 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 2 820 270 900 PLN <p>3. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 110 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 167 785 900 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 87 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 951 562 800 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 82 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 128 850 900 PLN <p>4. Odwołanie w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 20 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 60 282 000 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 36 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 847 743 200 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 25 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 79 181 500 PLN <p>5. Zastosowanie w kryteriach oceny ofert do kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 29
--	---

- Wartość udzielonych zamówień: 44 940 000 PLN
 - 2019
 - Liczba procedur: 17
 - Wartość udzielonych zamówień: 117 316 900 PLN
 - 2020
 - Liczba procedur: 19
 - Wartość udzielonych zamówień: 90 947 300 PLN

6. Odwołanie w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia:

- 2018
 - Liczba procedur: 190
 - Wartość udzielonych zamówień: 4 120 993 800 PLN
 - 2019
 - Liczba procedur: 161
 - Wartość udzielonych zamówień: 2 075 177 900 PLN
 - 2020
 - Liczba procedur: 259
 - Wartość udzielonych zamówień: 9 358 803 200 PLN

Źródło:

Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2018, 2019, 2020 przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto, w ramach projektu „Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Urząd Zamówień Publicznych realizując działania przewidziane w Krajowym Planie Działań, zlecił przeprowadzenie pogłębionego badania jakościowego w zakresie sposobu uwzględniania przez polskich zamawiających zrównoważonych zamówień publicznych (aspekty społeczne i środowiskowe). Badanie stanowiło element komplementarny w stosunku do analiz ilościowych prowadzonych przez Urząd Zamówień Publicznych w oparciu o informacje przekazywane przez zamawiających w ramach rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach.

	<u>Stan zrównoważonych zamówień publicznych w 2017 roku - raport (UZP, 2018 r.)</u>
V.2 Socially responsible public procurement ('SRPP')	Socially Responsible Public Procurement ('SRPP') is defined as procurement that takes into account one or several social considerations for advancing social objectives. SRPP covers a wide spectrum of social considerations, such as for example employment opportunities, decent work conditions, compliance with social and labour rights, social inclusion, equal opportunities and accessibility.
V.2.1 Qualitative reporting	
Key challenges encountered	<p>Kluczowe wyzwania napotymane w promowaniu społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrzeba specjalistycznej wiedzy zamawiających na temat praktycznego zastosowania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych. 2. Niewystarczająca ilość przypadków kompleksowego podejścia do uwzględniania społecznych zamówień publicznych wśród zamawiających oraz stosowanie wybranych instrumentów jako cel sam w sobie bez powiązania z szerszym kontekstem korzyści społecznych. Podejście instytucji zamawiających, niechętnie podejmujących się nowych, bardziej skomplikowanych metod udzielania zamówienia uwzględniających aspekty społeczne. 3. Brak wiedzy i doświadczenia podmiotów zajmujących się integracją społeczno-zawodową osób z grup defaworyzowanych w ubieganiu się o zamówienia publiczne. 4. Niewystarczający stopień uwzględniania wymagań w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i projektowania dla wszystkich w ramach zamówień publicznych. <p>Środki podjęte w celu ich przewyżczenia</p> <p>Ad. 1. Urząd Zamówień Publicznych samodzielnie, jak również we współpracy z partnerami z administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji pozarządowych podejmuje działania mające na celu szerzenie wiedzy na temat prawidłowego uwzględniania aspektów społecznych w procedurze udzielania zamówienia publicznego. Działania własne Urzędu są realizowane przede wszystkim na podstawie kolejnych edycji Krajowych Planów Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych. W okresie sprawozdawczym realizowany był „Krajowy Plan Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020”, w ramach którego Urząd Zamówień Publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizował 10 szkoleń popularyzujących uwzględnianie aspektów społecznych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego; • zorganizował 2 ogólnopolskie konferencje w zakresie społecznych zamówień publicznych (24.10.2018 r. pt. „Dostępność dla osób niepełnosprawnych oraz projektowanie uniwersalne w zamówieniach publicznych” oraz

	<p>9 grudnia 2019 r. „Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami w zamówieniach publicznych”). Celem konferencji było m.in. przybliżenie zasad projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników oraz dostępności dla osób niepełnosprawnych w procesie udzielania i realizacji zamówień publicznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracował szereg materiałów mających na celu zachęcenie zamawiających do stosowania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych oraz wsparcie zamawiających w prawidłowym ich stosowaniu m.in. publikację dotyczącą społecznych oraz środowiskowych kryteriów oceny ofert, w której zamawiający mogą znaleźć przykłady uwzględniania m.in. aspektów społecznych w ramach definiowania pozacenowych kryteriów udzielenia zamówienia, materiał „Oznakowania o charakterze społecznym”, który stanowi prezentację najczęściej stosowanych w zamówieniach publicznych oznakowań społecznych, które zamawiający zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą bezpośrednio uwzględnić w postępowaniach przetargowych, opracowanie „Dobre praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych”, które stanowi zbiór przykładów dobrych praktyk w zakresie zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe oraz aspekty społeczne; • opracował wzorcowe zapisy do dokumentacji zamówienia umożliwiające zastosowanie aspektów społecznych: <ul style="list-style-type: none"> – wzorcowa klauzula dotycząca zatrudnienia do realizacji zamówienia osób, o których mowa w art. 29 ust. 4 pkt 1 - 4 ustawy Pzp, – wzorcowa klauzula dotycząca zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jako realizacja art. 29 ust. 3a oraz art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Pzp, – wzorcowe zapisy w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do dokumentacji zamówienia na organizację wydarzenia edukacyjnego, – wzorcowe zapisy w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w obszarze transportu publicznego w zakresie zakupu lub świadczenia usług z wykorzystaniem środków transportu publicznego; • aktualizował na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych zakładkę pn. „Społeczne zamówienia publiczne”, w której - obok informacji na temat stosownych przepisów prawnych czy orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej - znaleźć można również praktyczne informacje dotyczące społecznych zamówień publicznych tj. poradniki, wytyczne, przykłady dobrych praktyk oraz wzorcowe zapisy do dokumentacji zamówienia. W zakładce tej Urząd publikuje zarówno materiały w zakresie społecznych zamówień publicznych, jak i kwestii powiązanych z tym zagadnieniem, w tym m.in. zagadnieniem społecznej odpowiedzialności biznesu oraz praw człowieka, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Zakładka ta jest na bieżąco rozwijana i uzupełniana o kolejne materiały opracowane przez UZP, jak również materiały opracowane bądź udostępnione przez inne podmioty; • zlecił przeprowadzenie pogłębionego badania na temat stanu zrównoważonych zamówień publicznych w Polsce, którego celem było uzyskanie bardziej kompleksowego obrazu aktualnej sytuacji w zakresie uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych oraz ewentualnych problemów w tym
--	---

obszarze, a także umożliwienie lepszego dostosowania działalności prowadzonej na rzecz popularyzacji zrównoważonych zamówień publicznych do istniejących potrzeb. Badanie zostało zakończone w 2018 r.

Jako przykłady wydarzeń promujących społeczne zamówienia publiczne organizowanych w okresie 2018 – 2020 przez inne podmioty, można wskazać między innymi: I Regionalne Spotkanie Ekonomii Społecznej Województwa Lubelskiego, konferencja „Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych – element świadomej polityki społecznej i gospodarczej Miasta Poznania”, konferencja „Lokalny system wsparcia osób niepełnosprawnych w świetle nowych rozwiązań legislacyjnych”, zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, konferencja „Klauzule społeczne w samorządach terytorialnych - praktyka, problemy, wyzwania” zorganizowana przez Urząd Miasta Stołecznego Warszawy i Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, konferencja Rady Dialogu Społecznego „Zamówienia publiczne okiem partnerów społecznych”, konferencja "Wpływ społeczny zamówień publicznych" zorganizowana w ramach wspólnej inicjatywy Agencji Wykonawczej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME) oraz Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP (DG GROW) w Komisji Europejskiej przy udziale organizacji rozwoju lokalnego i ekonomii społecznej, konferencja "Niepełnosprawność a nowe technologie" zorganizowana przez Fundację Vis Maior oraz Urząd m.st. Warszawy.

Ad. 2. Urząd Zamówień Publicznych podejmuje działania mające na celu promowanie strategicznego i kompleksowego podejścia do stosowania społecznych zamówień publicznych. W tym celu Urząd przygotował aktualizację raportu „Zbiór dobrych praktyk w zakresie społecznych oraz zielonych zamówień publicznych”, pokazującą przykłady konkretnych przypadków kompleksowego podejścia do kwestii społecznych czy środowiskowych przez wskazane w Raporcie instytucje zamawiające, które wykorzystują społeczne zamówienia publiczne jako jeden z instrumentów służących realizacji całościowych strategii czy też planów w obszarze polityki społecznej. Podnoszenie świadomości zamawiających na temat korzyści wynikających z kompleksowego podejścia do społecznych zamówień publicznych jest również przedmiotem wydarzeń organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych, podczas których prezentowane są przykłady takiego podejścia wśród polskich instytucji zamawiających.

Ad. 3. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z innymi instytucjami administracji rządowej - w tym także Urzędem Zamówień Publicznych - i samorządowej oraz partnerami społecznymi podejmuje działania mające na celu wzmocnienie znaczenia dla gospodarki podmiotów określanych mianem podmiotów ekonomii społecznej w tym przedsiębiorstw społecznych między innymi poprzez wzmocnienie ich potencjału w konkurencji o zamówienia publiczne. Działaniem o charakterze systemowym jest przygotowanie projektu ustawy o ekonomii społecznej i solidarnej, która określać ma zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa

społecznego, zasady funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej, zasady udziału podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej oraz zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego, zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami ekonomii społecznej i solidarnej, w szczególności w zakresie przygotowania, realizacji i monitorowania lokalnych programów rozwoju społecznego, zasady i formy wspierania przez organy administracji publicznej rozwoju podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej, w tym poprzez możliwość ubiegania się o zamówienia publiczne.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje projekt „Wyposażenie przedsiębiorstw społecznych w wiedzę i umiejętności z zakresu wykorzystania prawa zamówień publicznych” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, oś priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania 2.9 Rozwój ekonomii społecznej. Celem projektu jest wyposażenie pracowników przedsiębiorstw społecznych w wiedzę i umiejętności pozwalające na skuteczne ubieganie się o zlecenia w ramach zamówień publicznych.

Ad. 4. Rządowy Program Dostępność Plus 2018 – 2025 koordynowany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - to pierwsze i kompleksowe ujęcie tematyki dostępności w Polsce. Jego celem jest zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach. Program wspiera 8 obszarów: architektura, transport, edukacja, służba zdrowia, cyfryzacja, usługi, konkurencyjność i koordynacja. Swym zakresem obejmuje solidarność z najuboższymi oraz zrozumienie i wyrównanie szans dla wszystkich osób o szczególnych potrzebach, na równi z innymi. Program wyrasta z trzech głównych przesłanek. Po pierwsze, jest zakorzeniony w zasadzie pomocniczości państwa wobec wszystkich grup społecznych. Po drugie, Program jest konsekwencją polityki zrównoważonego rozwoju, która wskazuje, że rozwój społeczny jest zasadniczym czynnikiem wsparcia postępu gospodarczego. Generuje innowacje i zasoby do ich tworzenia. Po trzecie, Program jest wynikiem oceny stanu rzeczywistości społecznej i fizycznej. Osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy stanowią znaczną część naszego społeczeństwa, żyją w rodzinach i lokalnych społecznościach obok nas, korzystają na co dzień z tych samych usług i produktów. Przestrzeń publiczna wymaga więc istotnej przebudowy, aby na równych zasadach służyć wszystkim jej użytkownikom. Ideą jest podejmowanie działań dziś z myślą o przyszłości z lepszą jakością życia dla wszystkich. Tego rodzaju zmiana jest osiągalna pod warunkiem realizacji Programu, w który zaangażowana zostanie nie tylko strona rządowa, ale także samorządy terytorialne, przedsiębiorcy, partnerzy społeczni oraz mieszkańcy (źródło:

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-europejskie-bez-barier/dostepnosc-plus/?utm_source=Google&utm_medium=Search&utm_campaign=MFiPR_MG)

	<p>Kluczowym aktem prawnym realizującym rządowy program Dostępność Plus jest ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019, poz. 1696). Zobowiązuje ona podmioty publiczne do wdrożenia środków mających na celu zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami między innymi w ramach udzielania zamówień publicznych (art. 4 ust. 3 ustawy). Zgodnie z ustawą „w przypadku zlecenia lub powierzenia, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6”. Minimalne wymagania wskazane w artykule 6. ustawy o dostępności odnoszą się do 3 obszarów dostępności: architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej. Ustawa o dostępności określa minimalne wymagania, jakie zgodnie z obligatoryjną zasadą zapewnienia dostępności wskazaną także w ustawie Pzp, muszą zostać zapewnione przy udzielaniu zamówień publicznych przez podmioty publiczne. Jednocześnie, nie wyklucza to możliwości określenia w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności wyższych niż wymagania minimalne.</p> <p>Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami: https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001696/U/D20191696Lj.pdf</p> <p>W 2019 r. weszła również w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 848), która nakłada na podmioty publiczne obowiązek zapewnienia dostępności cyfrowej wszystkich posiadanych i nowo tworzonych stron internetowych i aplikacji mobilnych zgodnie ze standardem WCAG 2.1 na poziomie AA. Za koordynację wdrażania ustawy oraz monitorowanie dostępności cyfrowej stron internetowych odpowiedzialny jest minister ds. cyfryzacji.</p> <p>Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych: https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000848/T/D20190848L.pdf</p>
<p>V.2.2. Supporting documents</p>	
<p>Please report any available evidence or supporting document for point V.2.1 illustrating the measures, achievements or challenges faced, relating to the promotion of SRPP.</p>	<p>W Polsce nie została opracowana i przyjęta krajowa definicja społecznych zamówień publicznych. Na potrzeby działań w zakresie społecznych zamówień publicznych przyjęto definicję zawartą w podręczniku Komisji Europejskiej z 2011 r. pt. „Kwestie społeczne w zakupach. Przewodnik dotyczący uwzględniania kwestii społecznych w zamówieniach publicznych” („Buying social. A guide to taking account of social considerations in public procurement”). Zgodnie z tą definicją społeczne zamówienia publiczne oznaczają zamówienia, w ramach których bierze się pod uwagę, co najmniej jeden z następujących aspektów społecznych: promocja godnej pracy, poszanowanie praw człowieka i prawa pracy, wsparcie społecznego włączenia (w tym osób niepełnosprawnych),</p>

ekonomia społeczna i MŚP, promocja równych szans oraz zasady „dostępny i przeznaczony dla wszystkich”, włączenie zrównoważonych kryteriów wraz z uwzględnieniem kwestii uczciwego i etycznego handlu, szersze dobrowolne przestrzeganie zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (corporate social responsibility — CSR), z jednoczesnym uwzględnieniem zasad ujętych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w dyrektywach dotyczących zamówień publicznych.

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), która obowiązywała do 31 grudnia 2020 r. odnosiła się bezpośrednio do możliwości/obowiązku uwzględniania aspektów społecznych przez zamawiających w następujących artykułach:

Artykuł 22 ust. 2 - Zamówienia zastrzeżone (Reserved contracts)

Instrument umożliwiał zamawiającemu zastrzeżenie w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej oraz inni wykonawcy, których działalność, lub działalność ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych, w szczególności:

- osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. poz. 721, z późn. zm.)
- bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, 691 i 868);
- osób pozbawionych wolności lub zwalnianych z zakładów karnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.), mających trudności w integracji ze środowiskiem;
- osób z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 546);
- osób bezdomnych w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.)
- osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1004, z 2015 r. poz. 1607 oraz z 2016 r. poz. 783);
- osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia;
- osób będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach

	<p>narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 573 oraz z 2016 r. poz. 749). Zgodnie z art. 22 ust. 2a ustawy, który był przepisem komplementarnym w stosunku do przepisu art. 22 ust. 2 ustawy zamawiający określał minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w ust. 2, nie mniejszy niż 30%, osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców albo ich jednostki, o których mowa w ust. 2.</p> <p>Artykuł 24 - Podstawy wykluczenia o charakterze społecznym (Social backgrounds for exclusion) Art. 24 ust. 1 pkt 13-14 stanowił podstawę wykluczenia wykonawców, których prawomocnie skazano między innymi za przestępstwo handlu ludźmi oraz przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (art. 189a oraz art. 218-220 Kodeksu karnego). Art. 24 ust. 1 pkt 15 stanowił podstawę wykluczenia wykonawców, wobec których wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności. Art. 24 ust. 5 -7 pkt stanowił podstawę wykluczenia wykonawcy, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3000 złotych lub wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3000 złotych. Art. 24 ust. 5 pkt 8 stanowił podstawę wykluczenia wykonawcy, który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności.</p> <p>Artykuł 29 ust. 3a oraz artykuł 29 ust. 4 - Społeczne warunki realizacji zamówienia (Social conditions for performance of contract) Artykuł 29 ust. 3a zobowiązywał zamawiającego do określenia w opisie przedmiotu zamówienia na usługi lub roboty budowlane wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. –</p>
--	--

	<p>Kodeks pracy.</p> <p>Art. 36 ust. 2 pkt 8a dotyczył specyfikacji istotnych warunków zamówienia, która - o ile zamawiający przewiduje wymagania zgodnie z art. 29 ust. 3a - zawierała określenie w szczególności rodzaju czynności niezbędnych do realizacji zamówienia, których dotyczą wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia, sposobu dokumentowania zatrudnienia osób, o których mowa w art. 29 ust. 3a, uprawnienia zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez wykonawcę wymagań, o których mowa w art. 29 ust. 3a, oraz sankcji z tytułu niespełnienia tych wymagań</p> <p>Art. 29 ust. 4 umożliwiał zamawiającemu zawarcie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań związanych z realizacją zamówienia, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem, w szczególności dotyczące zatrudnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; • młodocianych, o których mowa w przepisach prawa pracy, w celu przygotowania zawodowego; • osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; • innych osób niż określone w pkt 1, 2 lub 3, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. poz. 225 i 1211 oraz z 2015 r. poz. 1220 i 1567) lub we właściwych przepisach państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego. <p>Art. 36 ust. 2 pkt 9 dotyczył specyfikacji istotnych warunków zamówienia, która - o ile zamawiający przewiduje wymagania zgodnie z art. 29 ust. 4 - zawiera określenie w szczególności liczby i okresu wymaganego zatrudnienia osób, których dotyczą te wymagania, uprawnienia zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez wykonawcę wymagań, o których mowa w art. 29 ust. 4, oraz sankcji z tytułu niespełnienia tych wymagań.</p> <p>Artykuł 29 ust. 5 oraz ust. 6 - Dostępność dla osób niepełnosprawnych lub projektowanie z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w opisie przedmiotu zamówienia (Accessibility for persons with disabilities or design for all users in the subject matter of contract)</p> <p>Art. 29 ust. 5 oraz 6 stanowił, że w przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, zobowiązuje się zamawiającego do opisu przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników. W przypadku gdy przedmiotowe wymagania wynikają z aktu prawa Unii Europejskiej, przedmiot</p>
--	--

zamówienia, w zakresie projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, opisuje się przez odesłanie do tego aktu.

Art. 30 ust. 8 oraz 9 wskazywał, że w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi zamawiający określa w opisie przedmiotu zamówienia wymagane cechy materiału, produktu lub usługi, odpowiadające przeznaczeniu zamierzonemu przez zamawiającego, w szczególności wymaga, między innymi adekwatnie do przedmiotu zamówienia, dostosowania projektu do potrzeb wszystkich użytkowników, w tym zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Artykuł 30a - Oznakowania społeczne (Social labels)

Art. 30a stanowił, że w przypadku zamówień o szczególnych cechach, zamawiający może określić w opisie przedmiotu zamówienia w kryteriach oceny ofert lub w warunkach realizacji zamówienia określone oznakowanie, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- wymagania dotyczące oznakowania dotyczą wyłącznie kryteriów, które są związane z przedmiotem zamówienia, i są odpowiednie dla określenia cech robót budowlanych, dostaw lub usług będących przedmiotem tego zamówienia;
- wymagania dotyczące oznakowania są oparte na obiektywnie możliwych do sprawdzenia i niedyskryminujących kryteriach;
- warunki przyznawania oznakowania są przyjmowane w drodze otwartej i przejrzystej procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane podmioty, w tym podmioty należące do administracji publicznej, konsumenci, partnerzy społeczni, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje pozarządowe;
- oznakowania są dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron;
- wymagania dotyczące oznakowania są określane przez podmiot trzeci, na który wykonawca ubiegający się o oznakowanie nie może wywierać decydującego wpływu.

Artykuł 90 ust. 1 - Elementy społeczne przy badaniu rażąco niskiej ceny (Social aspects within assessment of abnormally low tenders)

Art. 90 ust. 1 określał możliwy zakres informacji dotyczących elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny, o jakie zamawiający może się zwrócić do wykonawcy jeżeli cena oferty wydaje się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzi wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów. Wyjaśnienia, o jakie zwraca się zamawiający mogą dotyczyć między innymi wysokości kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust.

3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), przestrzegania przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie, powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Artykuł 91 ust. 1 - Aspekty społeczne w kryteriach oceny ofert (Social aspects as the contract award criteria)

Art. 91 ust. 1 wskazywał, że zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Kryteriami oceny ofert są cena lub koszt albo cena lub koszt i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, wśród których mogą znaleźć się aspekty społeczne, w tym integracja zawodowa i społeczna osób, o których mowa w art. 22 ust. 2, dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników.

Artykuł 138p - Zamówienia zastrzeżone na wybrane usługi społeczne, zdrowotne oraz kulturalne (Reserved contracts for certain services)

Art. 138p stanowił, że w przypadku specjalnego reżimu zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne objęte kodami CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- celem ich działalności jest realizacja zadań w zakresie użyteczności publicznej związanej ze świadczeniem tych usług oraz społeczna i zawodowa integracja osób, o których mowa w art. 22 ust. 2;
- nie działają w celu osiągnięcia zysku, przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników;
- struktura zarządzania nimi lub ich struktura własnościowa opiera się na współzarządzaniu w przypadku spółdzielni, akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji pracowników, co wykonawca określa w swoim statucie;
- w ciągu ostatnich 3 lat poprzedzających dzień wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia na usługi społeczne nie udzielono im zamówienia na podstawie tego przepisu przez tego samego zamawiającego.
- W przypadku udzielenia zamówienia na wskazane powyżej usługi społeczne, kulturalne i zdrowotne podmiotowi realizującemu cel społeczny, umowa w sprawie zamówienia publicznego nie może zostać zawarta na okres dłuższy niż 3 lata.

Krajowe inicjatywy polityczne podjęte w obszarze SRPP:

Krajowy Plan Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020

[https://www.uzp.gov.pl/data/assets/pdf_file/0022/34537/Krajowy Plan Działan ZZP na lata 2017 2020.pdf](https://www.uzp.gov.pl/data/assets/pdf_file/0022/34537/Krajowy_Plan_Dzialan_ZZP_na_lata_2017_2020.pdf)

Podstawą programową dla prowadzenia działań na rzecz szerszego uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych są kolejne edycje Krajowych Planów Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych. W okresie 2017-2020 realizowano działania w ramach „Krajowego Planu Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020”, które w obszarze promocji społecznych zamówień publicznych obejmują:

- organizację szkoleń i konferencji adresowanych do zamawiających, przedstawicieli instytucji kontrolnych (w tym Regionalnych Izb Obrachunkowych, Najwyższej Izby Kontroli) oraz przedstawicieli Centralnego Biura Antykorupcyjnego popularyzujących uwzględnianie aspektów społecznych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;
- opracowanie wzorcowych zapisów do dokumentacji zamówienia uwzględniających aspekty społeczne dotyczących m.in. wykorzystania oznakowania jako elementu opisu przedmiotu zamówienia, kryteriów oceny ofert lub warunków realizacji zamówienia, uwzględnienia w opisie przedmiotu zamówienia wymogów w zakresie dostępności i projektowania uniwersalnego, wzorców w zakresie kryteriów oceny ofert, regulaminu udzielania zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi;
- bieżące aktualizowanie i uzupełnianie zakładki „Społeczne zamówienia publiczne” na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/spoleczne-zamowienia>

W związku z realizacją przez Urząd Zamówień Publicznych w latach 2017-2018 projektu „Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego” część działań przewidzianych w „Krajowym Planie Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020” m.in. organizacja szkoleń i konferencji, realizowana była jako działania projektowe dzięki czemu ich zakresem objęta jest większa liczba odbiorców niż przy prowadzeniu podobnych działań w ubiegłych latach tylko w ramach zasobów własnych Urzędu Zamówień Publicznych.

Działania realizowane w 2020 r. realizowano przy współudziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne).

Zalecenia Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych

https://www.uzp.gov.pl/data/assets/pdf_file/0020/34535/Zalecenia-RM.pdf

29 marca 2017 r. Rada Ministrów przyjęła nowe, zaktualizowane „Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych”. Dokument ten zastąpił „Zalecenia Rady Ministrów w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych” z 28 lipca 2015 r. Nakłada on na wszystkich kierowników jednostek administracji rządowej obowiązek uwzględniania aspektów społecznych, w tym w szczególności klauzul społecznych, w możliwie jak najszerszym zakresie oraz w jak największej liczbie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W tym celu kierownicy jednostek administracji rządowej są zobowiązani do dokonania, przy sporządzaniu planu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na każdy rok budżetowy, wstępnej analizy możliwości uwzględnienia aspektów społecznych w planowanych do udzielenia zamówieniach oraz pogłębionej analizy w tym zakresie na etapie przygotowania konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia, a także do uwzględniania tych aspektów we wszystkich zamówieniach, w których pogłębiona analiza na taką możliwość wskazała. Ponadto, kierownikom jednostek administracji rządowej zaleca się dokonywanie oceny możliwości uwzględnienia aspektów społecznych także przy udzielaniu zamówień publicznych nieobjętych procedurami określonymi ustawą Pzp oraz uwzględnianie tych aspektów we wszystkich zamówieniach, w których jest to możliwe.

Zalecenia są kolejną inicjatywą podejmowaną przez zaangażowane w tematykę społecznych zamówień publicznych instytucje administracji centralnej mającą prowadzić do realizacji za pośrednictwem zamówień publicznych szerszych celów krajowej polityki społecznej. Zalecenia zostały skierowane do administracji rządowej, niemniej jednak również pozostałe instytucje administracji publicznej mogą się nimi dobrowolnie kierować odpowiednio kształtując swoją politykę w zakresie zamówień publicznych.

Zobowiązania do włączania aspektów społecznych w procedury udzielania zamówień publicznych są obecne także w obrębie jednostek samorządu terytorialnego, ale nie jako ogólne zobowiązanie dla wszystkich jednostek ale jako regulacje przyjmowane niezależnie przez daną jednostkę. Władze jednostek samorządu terytorialnego jako indywidualni zamawiający mogą przyjmować zarządzenia, regulaminy, instrukcje dotyczące sposobu udzielania zamówień publicznych i określać w nich zapisy dotyczące uwzględniania między innymi społecznych zamówień publicznych. Jako przykłady jednostek samorządu terytorialnego, które podejmują działania w zakresie kreowania polityki społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych można wskazać miasto Częstochowa, miasto Toruń, miasto Warszawa, miasto Łódź, miasto Poznań.

	<p>Ponadto, przy zamówieniach publicznych udzielanych w ramach wydatkowania środków unijnych zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” instytucje będące stroną umowy o dofinansowanie w przypadku projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego muszą określić rodzaj zamówień realizowanych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych albo zasadą konkurencyjności, w ramach których zobowiązują beneficjenta do uwzględniania aspektów społecznych. W przypadku projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie ma takiego obowiązku, ale Wytyczne zachęcają do określania w umowie o dofinansowanie rodzajów zamówień publicznych, przy których beneficjent będzie miał obowiązek stosować aspekty społeczne.</p>
<p>V.2.3. Quantitative indicators</p>	
<p>Please provide, when available, any quantitative data (statistics, etc.) illustrating the achievements and challenges identified under section V.2.1 above.</p>	<p>Dane dotyczące zamówień o wartościach powyżej progów UE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielenie zamówienia jako zamówienia zastrzeżonego, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 38 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 54 240 400 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 37 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 48 607 000 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 38 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 83 333 300 PLN 2. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 3 937 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 42 147 517 900 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 4 087 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 38 983 678 600 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 4 681

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wartość udzielonych zamówień: 53 247 171 300 PLN <p>3. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem, w ramach wymogów związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 278 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 2 447 751 400 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 250 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 2 061 739 000 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 201 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 1 177 068 400 PLN <p>4. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 653 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 13 691 920 700 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 585 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 15 392 830 000 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 644 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 19 781 801 000 PLN <p>5. Odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2018 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 24 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 201 541 900 PLN ○ 2019 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 32 ▪ Wartość udzielonych zamówień: 473 452 700 PLN ○ 2020 <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba procedur: 9
--	---

▪ Wartość udzielonych zamówień: 154 920 300 PLN

6. Odwołanie w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi:

- 2018
 - Liczba procedur: 23
 - Wartość udzielonych zamówień: 95 603 200 PLN
- 2019
 - Liczba procedur: 15
 - Wartość udzielonych zamówień: 47 226 500 PLN
- 2020
 - Liczba procedur: 18
 - Wartość udzielonych zamówień: 85 512 600 PLN

7. Odwołanie w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych:

- 2018
 - Liczba procedur: 377
 - Wartość udzielonych zamówień: 4 039 381 500 PLN
- 2019
 - Liczba procedur: 309
 - Wartość udzielonych zamówień: 1 516 716 100 PLN
- 2020
 - Liczba procedur: 316
 - Wartość udzielonych zamówień: 1 288 981 100 PLN

8. Rodzaj podmiotu, któremu udzielono zamówienia (Spółdzielnia socjalna/zakład pracy chronionej/zakład aktywizacji zawodowej/Inne):

- 2018

Rodzaj podmiotu	Liczba procedur	Wartość udzielonych zamówień
Zakład pracy chronionej	28	59 512 500 PLN
Zakład aktywizacji zawodowej	2	5 318 700 PLN
Spółdzielnia socjalna	2	1 502 600 PLN
Inne	4 357	44 780 268 700 PLN

- 2019

Rodzaj podmiotu	Liczba procedur	Wartość udzielonych zamówień
Zakład pracy chronionej	35	58 720 700 PLN
Zakład aktywizacji zawodowej	3	618 900 PLN
Spółdzielnia socjalna	4	5 801 000 PLN
Inne	4 401	38 374 545 000 PLN

- 2020

Rodzaj podmiotu	Liczba procedur	Wartość udzielonych zamówień
Zakład pracy chronionej	37	60 126 500 PLN
Zakład aktywizacji zawodowej	1	168 000 PLN
Spółdzielnia socjalna	3	8 614 500 PLN
Inne	5 067	57 516 168 100 PLN

9. Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi udzielone jako zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp:

- 2018
 - Liczba procedur: 13
 - Wartość udzielonych zamówień: 23 840 200 PLN
- 2019
 - Liczba procedur: 15
 - Wartość udzielonych zamówień: 70 006 200 PLN
- 2020
 - Liczba procedur: 19
 - Wartość udzielonych zamówień: 18 337 100 PLN

Źródło:

Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2018, 2019, 2020 przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

V.3 Public procurement of innovation

An innovative solution is defined in 2014/24/EU Art.2 (1.22) as "a new or significantly improved product, service or

	<p>process". This includes not only those solutions resulting from R&D but also those solutions resulting from activities, "including but not limited to production, building or construction processes, a new marketing method, or a new organisational method in business practices, workplace organisation or external relations." Please report both dimensions of innovation procurement: procurement of R&D and procurement of innovative solutions.</p>
<p>V.3.1 Qualitative reporting</p>	
<p>Key challenges encountered</p>	<p>Niskie zainteresowanie nabywaniem w drodze zamówień publicznych rozwiązań innowacyjnych uzasadniane jest przez zamawiających brakiem takich potrzeb, specyfiką instytucji zamawiającej czy wielkością instytucji zamawiającej. Zamawiający wskazują również na brak funduszy i przekonanie, że cena produktów/usług o charakterze innowacyjnym jest wyższa. Zamawiający uważają, że procedury zamawiania innowacji są czasochłonne i skomplikowane – przeprowadzenie zamówienia publicznego na innowacje wymaga więcej czasu i działań niż zamówienia tradycyjne. Problem stanowi również ryzyko – jego poziom czasami uznawany jest za nieakceptowalny. Przeszkodą w zamawianiu innowacji jest również brak wiedzy i doświadczenia w zakresie nabywania innowacji w powiązaniu z niechęcią do wyjścia poza dotychczasowe przywiązania proceduralne i standardowe zakupy. Wskazywane są również trudności w zdefiniowaniu pożądaných cech i funkcji przedmiotu zamówienia oraz trudności w zdefiniowaniu obiektywnych kryteriów oceny ofert. Obawy budzi również kontrola zamówień publicznych na innowacje – ich większe skomplikowanie może generować dodatkowe zastrzeżenia kontrolne. Zamawianie innowacji bywa wiązane z administracją centralną i miastami, a mniej z administracją lokalną i poziomem gminny i powiatowym.</p> <p>Działania podejmowane w celu zniwelowania ww. trudności i obaw oraz stymulowania większego zainteresowania zamawiających zamówieniami na innowacje:</p> <p>Upowszechnianie przez Urząd Zamówień Publicznych informacji na temat zamówień publicznych na innowacje UZP na swojej stronie internetowej upowszechnia informacje dotyczące zamówień publicznych na innowacje (www.uzp.gov.pl) jak również w ramach Repozytorium Wiedzy (https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy) adresuje szereg tematów powiązanych z zamawianiem innowacji. Urząd uwzględnia tematykę zamówień publicznych na innowacje w swojej działalności edukacyjno-szkoleniowej, w tym w dwóch dużych projektach szkoleniowych finansowanych ze środków europejskich: Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych 2020–2022 https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/projekty/profesjonalizacja-kadr-w-zamowieniach-publicznych oraz Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji 2017–2018 https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/projekty/efektywne-zamowienia-publiczne-wzmocnienie-potencjalu-administracji</p>

W 2020 r. UZP wydał publikację pt. „Zamówienia publiczne na innowacje” (2020) - publikacja dostępna jest na stronie internetowej UZP:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0016/45502/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_PL_WCAG-2021-01-08.pdfj, **English version:** “Public procurement of innovation” (2020):
https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0017/45503/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_EN_WCAG-2021-01-12.pdf

Urząd Zamówień Publicznych podejmuje także tematykę wykorzystania **BIM (Building Information Modeling)** w zamówieniach publicznych. W 2020 r. UZP opublikował podręcznik „**BIM Standard PL**”. Podręcznik dostępny jest na stronie internetowej UZP

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0024/43449/BIM-Standard-wersja-opublikowana-2.0.pdf

wraz z opracowanymi załącznikami

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/file/0023/43448/Zalaczniki-BIM-Standard-wersja-opublikowana-2.0.zip

BIM Standard PL powstał pod patronatem Polskiego Związku Pracowników Budownictwa, Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Stowarzyszenia Architektów Polskich, przy udziale generalnych wykonawców, projektantów oraz ekspertów Fundacji EccBIM. W opracowaniu podręcznika uczestniczyli także pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych weryfikując go pod kątem zamówień publicznych. Celem opracowania jest wspieranie inwestorów, w tym zamawiających publicznych, w efektywnym i skutecznym przygotowaniu i realizacji inwestycji zgodnie z metodyką BIM.

W dniach 13-17 października 2020 r. w Arenie Gliwice odbyła się także konferencja **infraBIM 2020 Expo V4 Visegrad Group**. Wydarzenie organizowało Europejskie Centrum Certyfikacji BIM, infraTEAM, Politechnika Śląska oraz Metropolia Górnośląsko-Zagłębiowska. Współorganizatorem pierwszego dnia konferencji i mającego wtedy miejsce **BIM Hyde Parku** był Urząd Zamówień Publicznych. BIM Hyde Park stanowi kontynuację pomysłu zainicjowanego przez UZP w 2019 r.

Ustanowienie i działalność GovTech Polska

Aby uprościć i przyspieszyć zamawianie innowacji przez sektor publiczny powołano w Polsce GovTech Polska, który łączy istniejące wyzwania sektora publicznego z ustawową procedurą konkursu, metodyką agile oraz współpracą przede wszystkim ze start-upami. GovTech Polska powstał, aby znajdować innowacyjne rozwiązania technologiczne i cyfrowe odpowiadające bezpośrednio na konkretne wyzwania polskich zamawiających. Głównym celem jego działalności jest zwiększenie efektywności wdrażania innowacji przez sektor publiczny w dialogu ze społeczeństwem, sektorem prywatnym oraz zagranicznym.

Dzięki pomocy Zespołu Centrum GovTech administracja:

- tworzy własne wyzwania dopasowane do potrzeb jednostki
- rozwija pomysł w Cyfrowej Piaskownicy Administracji
- korzysta z konsultacji biznesowych i doradczych
- korzysta z dedykowanych witryn internetowych, e-usług i innych funkcjonalności portalu gov.pl
- może uzyskać finansowanie na wdrażanie gotowego pomysłu w ramach konkursu e-Pionier
- kierowana jest do już istniejących rozwiązań odpowiadających ich potrzebom
- otrzymuje wskazówki pomocne w rozwiązaniu problemu
- korzysta z wypracowanych dobrych praktyk i wzorców projektów – od zamówień publicznych po programy stażowe

Doradztwo

Uniwersalną usługą GovTech dostępną dla jednostek sektora publicznego jest doradztwo i consulting. Instytucja publiczna zgłasza problem, a zespół GovTech pomaga w rozpoznaniu potrzeb i zdefiniowaniu ich pod kątem technicznym. Celem consultingu jest zapewnienie sprawnego opracowania problemu i możliwości rozwiązanie go. Weryfikowane są założenia projektowe z rynkiem, określone zadania wraz z planem działania, sprawdzane są założenia pracy z wykonawcą, zapewniony dostęp do zasobów GovTech oraz łączenie podmiotów sektora publicznego i prywatnego.

Konkursy GovTech

Konkursy to ustrukturyzowana metoda pozyskiwania rozwiązań o dużym stopniu ryzyka. Polegają one na bezpiecznym przeprowadzeniu zamówienia publicznego i pozyskaniu spersonalizowanego rozwiązania technologicznego od polskich innowatorów wraz z ich wdrożeniem. Zespół GovTech jest pośrednikiem między administracją a sektorem prywatnym.

Zalety konkursów GovTech:

- Sprawdzone narzędzie - platforma <https://konkursy.govtech.gov.pl/>
- Wypracowane standardy działania w zgodzie z ustawą Pzp
- Dobre praktyki wypracowane razem z Urzędem Zamówień Publicznych
- Sprawdzony kilkietapowy proces pozyskania innowacji (podejście modułowe)
- Możliwość zaangażowania także mniejszych podmiotów krajowych

Konkursy GovTech pomagają w przygotowaniu zamówień publicznych w sferze IT zgodnie z Prawem zamówień publicznych. Nie oczekuje się gotowych propozycji rozwiązań. Wystarczy zdefiniować problem a zespół GovTech

zweryfikuje, czy istnieje możliwość rozwiązania go z użyciem innowacyjnych metod. Konsultacje ułatwiają przejście przez proces zamówienia zgodnego z Pzp oraz pozwalają wytworzyć wyzwanie dopasowane do potrzeb jednostki publicznej. Niezależni specjaliści na co dzień pracujący na danym rynku uczestniczą we wstępnych konsultacjach rynkowych, moderowanych przez GovTech Polska, podczas których dopracowane zostaną aspekty techniczne. Finalnie wyzwanie (konkurs) jest zamieszczane na Platformie Konkursowej GovTech - miejscu, w którym wyzwania administracji są dostępne dla sektora prywatnego. W dwustopniowym procesie wyłaniany jest wykonawca, który przygotowuje rozwiązanie i otrzymuje budżet na jego wdrożenie. W odróżnieniu od zwykłych zamówień, konkursy pozwalają uzyskać innowacyjne produkty nie tylko od dużych i znanych firm, ale przede wszystkim zaangażować mniejsze podmioty krajowe. Przeciętny konkurs GovTech przyciąga ok. 50 wykonawców (ok. 20 razy więcej niż przeciętny przetarg) – głównie start-upów i małych firm.

Good practices in the field of procuring innovative technological solutions in the contest procedure - **English version:**

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0015/40533/Dobre-praktyki-w-zakresie-pozyskiwania-innowacyjnych-rozwiazan-technologicznych-w-procedurze-konkursowej-Wersja-angielska.pdf

GovTech Polska

<https://www.gov.pl/web/govtech>

Działalność Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) jest agencją wykonawczą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i zostało powołane do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. NCBR od 2016 r. prowadzi działania mające na celu opracowanie i przetestowanie innowacyjnych metod zarządzania programami badawczo-rozwojowymi. W wyniku tych działań opracowana została metoda, tzw. problem-driven research, która inspirowana jest sposobem realizacji programów przez amerykańską agencję DARPA – Defense Advanced Research Project Agency. Zakłada ona, że u podstaw programu badawczego leży niezaspokojona potrzeba gospodarcza/społeczna, definiowana przez publicznego zamawiającego, a do programu może przystąpić kilku wykonawców, którzy będą konkurować w trakcie opracowania sposobu rozwiązania tej potrzeby. Narzędziami prawnymi umożliwiającymi zrealizowanie tych założeń z których korzysta NCBR są: **zamówienia przedkomercyjne (pre-commercial procurement, PCP)** oraz **partnerstwo innowacyjne**. NCBR zdecydował o uruchomieniu pilotażowych programów badawczych, w oparciu o obie te formuły, dostosowując każdorazowo specyfikę danego programu do formy jego realizacji.

Przykłady obecnie realizowanych przez NCBR zamówień przedkomercyjnych:

Program Bloki 200+. Innowacyjna technologia zmiany reżimu pracy bloków energetycznych klasy 200 MWe
<https://www.gov.pl/web/ncbr/23417pu---program-bloki-200>

Magazynowanie wodoru (Hydrogen storage)

<https://www.gov.pl/web/ncbr/11318pu---magazynowanie-wodoru-hydrogen-storage>

Oczyszczalnia przyszłości

<https://www.gov.pl/web/ncbr/oczyszczalnia-przyszlosci2>

Innowacyjna biogazownia

<https://www.gov.pl/web/ncbr/innowacyjna-biogazownia2>

Budownictwo efektywne energetycznie i procesowo

<https://www.gov.pl/web/ncbr/8420pup79---budownictwo-efektywne-energetycznie-i-procesowo>

NCBR <https://www.gov.pl/web/ncbr>

Przykłady materiałów wspierających B+R+I opracowanych przez NCBR:

Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej
<https://www.gov.pl/web/ncbr/demonstrator->

Support of research in demonstration scale

<https://www.gov.pl/web/ncbr/demonstrator->

Podręcznik dobrych praktyk zarządzania projektem B+R

<https://www.gov.pl/web/ncbr/podrecznik-dobrych-praktyk-zarzadzania-projektem-br>

Podręcznik kwalifikowania zadań w projektach B+R o charakterze społeczno-ekonomicznym

<https://www.gov.pl/web/ncbr/podrecznik-kwalifikowania-zadan-w-projektach-br-o-charakterze-spolecno-ekonomicznym>

V.3.2. Supporting documents	<p>Please report any available evidence or supporting document illustrating the measures, achievements or challenges faced, relating to the promotion and implementation of innovation procurement.</p> <p>W Polsce upowszechniana jest definicja zamówień publicznych na innowacje (ZPI) pochodząca z Wytycznych Komisji Europejskiej (C(2018) 3051 Commission notice. Guidance on Innovation Procurement). Zamówienia takie to wszelkie zamówienia obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup procesu tworzenia innowacji – czyli zakup usług badawczych i rozwojowych wraz z ich (częściowymi) rezultatami; oraz / lub • zakup rezultatów procesu tworzenia innowacji wypracowanych przez inne podmioty. <p>Ustawa Prawo zamówień publicznych (Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019, poz. 2019, English version forthcoming at: https://www.uzp.gov.pl/en) zawiera szereg elementów i instrumentów sprzyjających realizacji zamówień publicznych na innowacje, na które składają się m.in. definicja pojęcia innowacji, analiza potrzeb i wymagań, wstępne konsultacje rynkowe, proinnowacyjne wymagania związane z realizacją zamówienia, sposób opisu przedmiotu zamówienia, proinnowacyjne warunki udziału w postępowaniu, tryby udzielania zamówień publicznych sprzyjające innowacjom, proinnowacyjne kryteria oceny ofert, kontrola uprzednia dokumentów zamówienia z aspektami innowacyjnymi na wniosek zamawiającego, wyłączenia ze stosowania ustawy (np. zamówienia przedkomercyjne), oferty wariantowe i inne.</p> <p>Ustawa Pzp wprowadza także obowiązek opracowania odrębnego dokumentu rządowego którym jest polityka zakupowa państwa. Zgodnie z art. 21 Pzp, polityka zakupowa państwa określa priorytetowe działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze zamówień publicznych, a także pożądany kierunek działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień, który obejmuje w szczególności zakup innowacyjnych lub zrównoważonych produktów oraz usług, z uwzględnieniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aspektów normalizacyjnych; 2) kalkulacji kosztów w cyklu życia produktów; 3) społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców; 4) upowszechniania dobrych praktyk i narzędzi zakupowych; 5) stosowania aspektów społecznych i zdrowotnych. <p>Polityka zakupowa państwa przyjmowana jest przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, którego zadaniem jest przygotowanie projektu dokumentu jak również koordynacja realizacji polityki. Dokument opracowuje się raz na 4 lata określając w nim planowane działania administracji rządowej z jednoczesnym uwzględnieniem celów i kierunków określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju.</p>
------------------------------------	---

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce <https://www.dziennikustaw.gov.pl/D2018000166801.pdf>) definiuje pojęcie „badań” i pojęcie „prac rozwojowych” jak również odnosi się do innych kwestii powiązanych z prowadzeniem B+R w tym kwestii pomocy publicznej. Art. 4 określa badania naukowe jako działalność obejmującą: 1) badania podstawowe rozumiane jako prace empiryczne lub teoretyczne mające przede wszystkim na celu zdobywanie nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne; oraz 2) badania aplikacyjne rozumiane jako prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń. Natomiast prace rozwojowe zdefiniowane są jako działalność obejmująca nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Inicjatywy edukacyjne:

Urząd Zamówień Publicznych prowadzi szereg inicjatyw szkoleniowo-edukacyjnych obejmujących m.in. tematykę innowacji w zamówieniach publicznych. Do najważniejszych z nich należą dwa projekty finansowane ze środków europejskich:

Projekt „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” – realizacja w okresie 1.07.2020 – 31.12.2022

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/projekty/profesjonalizacja-kadr-w-zamowieniach-publicznych>

Celem projektu jest profesjonalizacja zamówień publicznych przez stworzenie systemu wsparcia dla osób zaangażowanych w proces przygotowania, udzielania, nadzorowania realizacji i kontroli zamówień publicznych oraz umożliwienie im podwyższenia kompetencji zawodowych. Wzmocnienie potencjału administracji pozwoli na kreowanie zamówień efektywnych, zrównoważonych, innowacyjnych, pobudzających przedsiębiorczość i realizujących nadrzędne strategię państwa. Zakłada się, że profesjonalizacja kadr w zamówieniach wpłynie na większe wykorzystanie elementów prospołecznych, ekologicznych, innowacyjnych oraz narzędzi elektronicznych, unowocześniając zamówienia publiczne i zachęcając przedsiębiorców z sektora MSP do zainteresowania tym segmentem rynku.

Działania obejmują rozbudowę i aktualizację Repozytorium Wiedzy i bazy orzeczeń; prowadzenie szkoleń, szkoleń elektronicznych, konferencji, seminariów; analizę polskiego rynku zamówień publicznych; wydanie tematycznych publikacji.

Projekt „Efektywne zamówienia publiczne – wzmocnienie potencjału administracji” 2017-2018
współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/projekty/efektywne-zamowienia-publiczne-wzmocnienie-potencjalu-administracji>

Celem Projektu było zapewnienie zamawiającym szerokiego dostępu do informacji dotyczących prawidłowego sposobu stosowania prawa zamówień publicznych, przykładów dobrych praktyk, wzorcowych dokumentów, orzecznictwa itd., dla wzmocnienia kompetencji i podniesienia poziomu wiedzy w zakresie zamówień publicznych pracowników administracji. W ramach realizacji projektu przeprowadzono 52 dwudniowe szkolenia, w których wzięli udział pracownicy administracji publicznej rządowej i samorządowej, 16 szkoleń jednodniowych z zakresu zrównoważonych zamówień publicznych, konferencje, seminaria oraz wydano powiązane tematycznie publikacje. W efekcie ze szkoleń skorzystało blisko 1700 pracowników administracji publicznej. Tematyka szkoleń objęła pozacenowe kryteria oceny ofert, innowacyjność w zamówieniach publicznych, tryby negocjacyjne, elektroniczną zamówień, przepisy w ustawie Pzp sprzyjające wzrostowi udziału małych i średnich przedsiębiorców w rynku zamówień publicznych oraz aspekty społecznie odpowiedzialnych i zielonych zamówień publicznych.

W działalność promującą zamówienia publiczne na innowacje wpisuje się także publikacja Urzędu Zamówień Publicznych „**Zamówienia publiczne na innowacje**” (2020), która:

- obejmuje wyjaśnienie czym są zamówienia publiczne na innowacje,
- na podstawie nowej ustawy Prawo Zamówień Publicznych wskazuje elementy procedury zamówienia publicznego pozwalające uwzględniać aspekty innowacyjne w zamówieniach publicznych,
- szczegółowo przedstawia 5 różnorodnych przypadków zamówień publicznych na innowacje.

Publikacja dostępna jest na stronie internetowej UZP:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0016/45502/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_PL_WCAG-2021-01-08.pdf

również w angielskiej wersji językowej, **English version: “Public procurement of innovation” (2020):**

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0017/45503/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_EN_WCAG-2021-01-12.pdf

Innowacje wypracowane ze środków europejskich:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/innowacje>

Dotacje na innowacje:

	https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/nie-musisz-byc-einsteinem/
--	---

VI. Information on monitoring and reporting bodies

Organy monitorujące zamówienia publiczne:

- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (<https://www.uzp.gov.pl/>)
- Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego (<https://cba.gov.pl>)
- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (<https://www.uokik.gov.pl>)
- Minister Rozwoju, Pracy i Technologii (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie>)
- Najwyższa Izba Kontroli (<https://www.nik.gov.pl>)
- Regionalne Izby Obrachunkowe (<https://www.rio.gov.pl>)
- Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (<https://www.gov.pl/web/finanse>; <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony>) i organy podległe Ministrowi Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej:
 - Szef Krajowej Administracji Skarbowej (<https://www.gov.pl/web/kas>)
 - Dyrektorzy izb administracji skarbowej
 - Naczelnicy urzędów skarbowych
 - Naczelnicy urzędów celno-skarbowych
- Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (<https://www.abw.gov.pl>).

Organ odpowiedzialny za przekazanie Raportu:

- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (<https://www.uzp.gov.pl/>)

VII. Replicability

Links to datasets used to prepare the report	W Raporcie wykorzystano: <ul style="list-style-type: none">– dane zawarte w ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych przez polskich zamawiających w Dzienniku Urzędowym UE (Dz.Urz. UE)
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – dane zawarte w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych przez polskich zamawiających w Dzienniku Urzędowym UE (Dz.Urz. UE) Źródło: - https://ted.europa.eu/ - https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/ted-csv – dane zawarte w ogłoszeniach o zamówieniu i o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (publikator krajowy; dot. zamówień o wartości od 30 000 EUR do progów unijnych) Źródło: - https://bzp.uzp.gov.pl – dane zawarte w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach w roku 2018, 2019, 2020 przekazywane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Źródło: - zbiór danych nie jest udostępniany
Files used to obtain the results from the datasets	Nie udostępnione
Other complementary data	Nie udostępnione

Annex I:

Methodology for estimating the value of procurement, which would have been covered by the directives if its value had exceeded the relevant thresholds and for the estimation of the aggregated total value of procurement above EU thresholds

1. Classification and methodology

Indicate the basic characteristics of the methodology used by selecting from the options below. Description of the methodology is to be given in the subsequent section.

1.1. General approach:

- a) **[data available under national notice/contract publication requirements]**
- b) [sample-based estimates]
- c) [combined]

1.2. Source of data:

Scope:	above national publication thresholds [✓]	below national publication thresholds [✓]	Above EU thresholds [✓]
Source of data:			
[e-notification platforms]			
[e-submission platforms]			
[invoices]			
[budgets]			
[other] roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach	v	v	v

Źródłem danych są roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach przekazywane przez zamawiających Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na podstawie art. 98 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych albo art. 82 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający udzielający zamówień publicznych (we wszystkich przedziałach wartościowych) zobowiązani są do wypełnienia i przekazania Prezesowi UZP rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach w danym roku. Sprawozdanie to przekazuje się do dnia 1 marca roku następującego po roku sprawozdawczym.

Zakres informacji i wzór sprawozdania określa się w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki. Za lata 2018-2020 obowiązywało rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz.U. poz. 2038), link:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0019/33283/Rozporzadzenie-z-dnia-15-grudnia-2016-r.-w-sprawie-informacji-zawartych-w-rocznym-sprawozdaniu-Dz.-U.-poz.-2038.pdf

Sprawozdanie przekazuje się drogą elektroniczną, za pomocą formularza umieszczonego na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Methodology description

Informacje zawarte w rocznych sprawozdaniach podlegają weryfikacji merytorycznej i ocenie poprawności.

W przypadku podejrzenia błędów dane są weryfikowane i porównywane z danymi zawartymi w ogłoszeniach publikowanych w krajowym publikatorze (Biuletyn Zamówień Publicznych), w Dzienniku Urzędowym UE oraz bezpośrednio u zamawiających.

Annex II:

Uwaga:

Ze względu na niedostępność danych za rok 2020 na Portalu otwartych danych, w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów UE, brak w tabeli niektórych informacji.

	2018	2019	2020
Number of notices announcing a call for competition above thresholds	24 514	25 167	27 834
Number of notices announcing a call for competition below thresholds	130 505	117 486	113 321
Number of awarded contracts above thresholds	ok. 107 000	ok. 117 800	brak danych
Number of awarded contracts below thresholds	ok. 213 500	ok. 207 500	ok. 192 200
Total value of procurement above EU thresholds (EUR/National currency)	ok. 139 241 165 000 PLN	ok. 141 675 393 000 PLN	ok. 134 406 383 000 PLN
Total value of procurement below EU thresholds (EUR/National currency)	ok. 117 227 837 000 PLN	ok. 107 620 656 000 PLN	ok. 99 091 785 000 PLN

Annex III:

	2018 above/below EU thresholds	2019 above/below EU thresholds	2020 above/below EU thresholds
Number of decisions	638 / 2 030	1 991 / 701	2 404 / 1 007
upon a complaint			
<i>ex officio</i>			
Comments			
Median length of the review	14 / 14	14 / 14	24 / 21
upon a complaint			
<i>ex officio</i>			
Comments			
Number of review decisions challenger	130 / 28	80 / 26	104 / 27
Number of decisions (primarily) upheld	17 / 3	9 / 2	8 / 5
Number of decisions (primarily) rejected	41 / 4	21 / 6	17 / 2
Number of decisions – other	72 / 21	50 / 18	79 / 20
Comments			